

Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ

**OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS**

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**2015 Թ. ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՍԱՄՅԱԿՈՒՄ
ՀՀ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ԵՎ ԼՂ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՆԱԿՈՒՄ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

ՎԱՆԱՁՈՐ

2015

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի ուսումնասիրության արդյունքների համաձայն՝ 2015 թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում ՀՀ զինված ուժերում և ԼՂ պաշտպանության բանակում գրանցվել է 28 միջադեպ, որի հետևանքով մահացել է 34 զինծառայող: Նախորդ տարի 2014 թ. նույն ժամանակահատվածում գրանցվել է 22 մահացության դեպք, այսինքն, ցավոք, մահացության դեպքերի թիվն աճել է 1,5 անգամ:

Համաձայն պաշտոնական տվյալների, 2015 թ. մահացության 34 դեպքերից **22-ը հրադադարի ռեժիմի խախտման** հետևանքով է (որից 12-ը դիվերսիոն գործողության հետևանքով), **2-ը՝ սպանության** (1-ը՝ դիտավորյալ և 1-ը՝ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման¹), **4-ը՝ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության հասցնելու**, **1-ը՝ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման**, **3-ը՝ դժբախտ պատահարի** (2 ավտովթար, 1-ը դեռևս չճշտված հանգամանքների), **2-ը՝ առողջական խնդիրների** հետևանքով է:

Ի դեպ, 2015 թ. առաջին կիսամյակում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով 22 մահացության դեպքից 16-ը տեղի են ունեցել ԼՂ, իսկ 6-ը՝ ՀՀ տարածքում: Համեմատելով նախորդ 2 տարիների նույն ժամանակահատվածում հրադադարի ռեժիմի խախտման վայրի և զոհերի թվի հետ, ստանում ենք հետևյալ պատկերը.

Աղյուսակ 1.

2013 – 2015թթ. առաջին կիսամյակների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացության դեպքերի թիվն ըստ վայրի

Տարեթիվ	Վայրը		Ընդամենը
	ԼՂ	ՀՀ	
2013	1	1	2
2014	8	3	11
2015	16	6	22

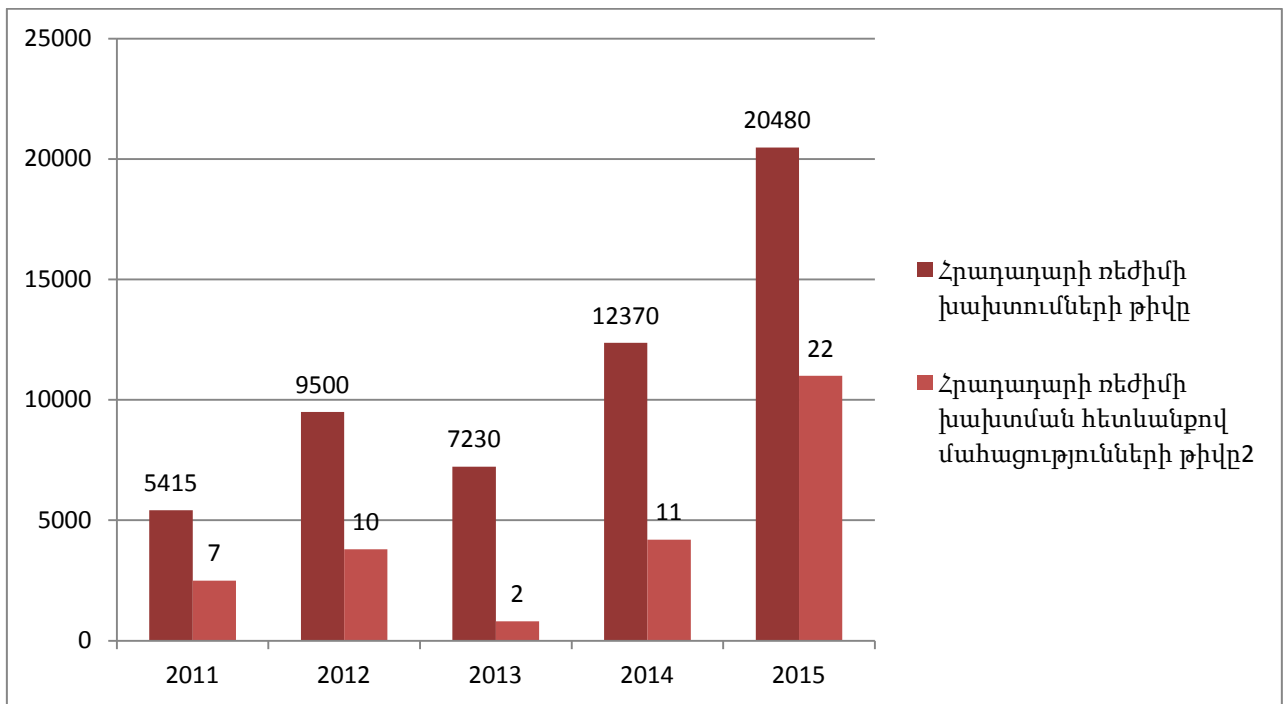
Ինչպես երևում է աղյուսակից, վերջին երեք տարիներին կտրուկ աճել է հրադադարի խախտումների հետևանքով մահացությունների թիվը:

¹ Տվյալ դեպքում, եթե գործով չկա մեղադրյալ, սովորաբար սպանության դեպքում քր. գործը հարուցվում է «Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման» հիմքով

Նկատենք, որ 2015 թ. առաջին կիսամյակում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացությունների թիվը (22 հոգի) արդեն իսկ մոտենում է ողջ 2014 թ. հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացությունների թվին՝ 26 մարդ: Ներքոնշյալ գծապատկերը ներկայացնում է 2011-2015 թթ. հունվար-հունիս ժամանակահատվածում գրանցված հրադադարի ռեժիմի խախտումների և դրանց հետևանքով մահացության դեպքերի թիվը:

Գծապատկեր 1.

2011-2015թթ. առաջին կիսամյակում հրադադարի ռեժիմի խախտման և դրանց հետևանքով մահացությունների թիվը

Դիտարկելով հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվ/գոհերի թիվ հարաբերակցության դինամիկան տեսնում ենք, որ հրադադարի ռեժիմի խախտումների թվի աճին զուգահեռ աճում է հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացության թիվը:

Եթե դիտարկենք 2011-2015թթ առաջին կիսամյակների ընթացքում հրադադարի խախտման հետևանքով մահացության մեկ դեպքին ընկնող հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվը /տե՛ս աղյուսակ 2/, նկատում ենք, որ 2015թ մեկ մահվան դեպքին ընկնող կրակոցների թիվը անհամեմատ նվազել է: Այս ցուցանիշի հիման վրա կարելի է եզրահանգել մարտական հերթապահության

վայրում անվտանգության կանոնների ոչ պատշաճ պահպանման և անվտանգության միջոցների ոչ բավարար մակարդակի մասին:

Աղյուսակ 2.

Մահացության մեկ դեպքի հաշվարկով հրադադարի ռեժիմի խախտումների քանակը

Տարեթիվ	Հրադադարի ռեժիմի խախտման քանակը
2011 թ.	773
2012 թ.	950
2013 թ.	3615
2014 թ.	1124
2015 թ.	930

2015 թ-ին 34 մահացած զինծառայողներից 6-ը պայմանագրային զինծառայողներ են, 5-ը՝ սպաներ, 1-ը՝ ենթասպա, իսկ մյուս 22-ը՝ պարտադիր ժամկետային զինծառայողներ: Ընդ որում, մահացած սպաներից 3-ը, 1 ենթասպան և բոլոր 6 պայմանագրային զինծառայողները, ըստ պաշտոնական տվյալների, մահացել են հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով:

34 զինծառայողների մահվան փաստերից միայն 28-ի մասին է առկա պաշտոնական հաղորդագրություն:

2015 թ: 1-ին կիսամյակում մահացության 34 դեպքերից 10-ը տեղի է ունեցել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, 24-ը՝ Լեռնային Ղարաբաղի:

Ըստ հասանելի տեղեկատվության՝ 34 դեպքերից 24-ի առնչությամբ հարուցվել են քրեական գործեր, որոնցից 23-ը գտնվում են նախաքննության, իսկ 1-ը (քրեական գործի առանձին դրվագը)՝ դատաքննության փուլում:

Քրեական գործերից

- 8-ը հարուցվել են ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 3-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,

- 2-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 2-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 2-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ,
- 4-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասն՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը,
- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից,
- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մաս՝ մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Մյուս 10 դեպքի մասին լրատվամիջոցներում չի նշվում, թե արդյոք հարուցվել են քրեական գործեր և՛ ՀՀ քրեական օրենսգրքի որ հոդվածներով:

Կարելի է նկատել նաև, որ քրեական գործեր չեն հարուցվել առողջական խնդիրների հետևանքով մահացությունների 2 դեպքերի, ինչպես նաև 3 դժբախտ պատահարներից 2 դեպքի վերաբերյալ:

Ստորև ներկայացվում են մահացության դեպքերի վիճակագրական տվյալները 2015 թ. առաջին կիսամյակի համար (տե՛ս աղյուսակ 3), դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվությունը (տե՛ս աղյուսակ 4) և դեպքերի նկարագրությունները:

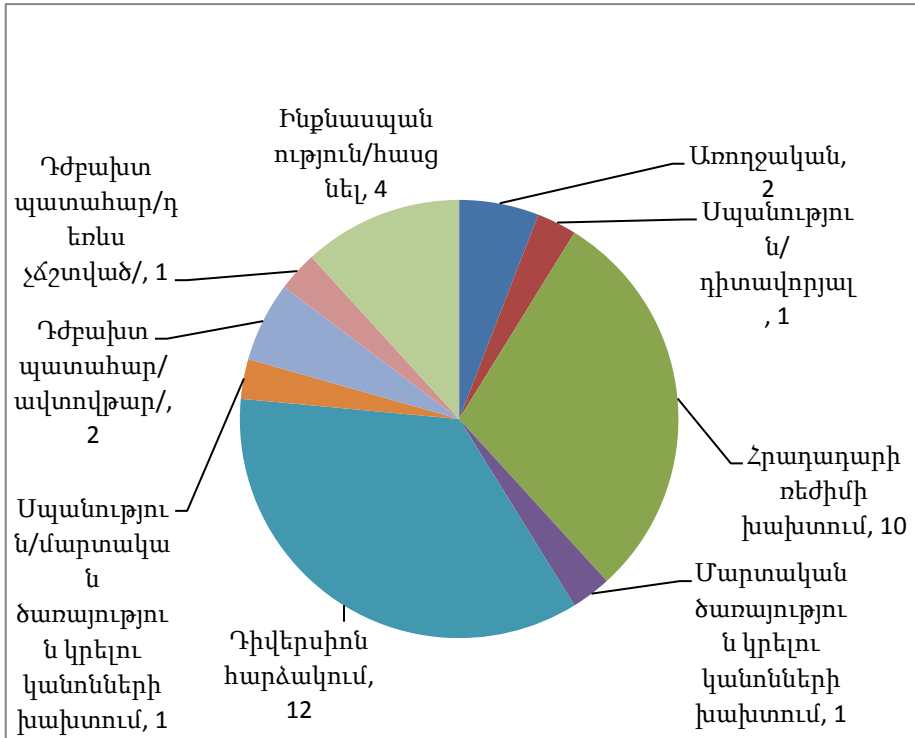
2015 թ. առաջին կիսամյակում մահացությունների պատճառը/հետևանքը

Ամիս	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Ինքնասպ անություն/ հասցնել	Սպանություն		Դժբախտ պատահար		Առողջական խնդիրներ ^{2/}	Միջադե պերի քանակը	Ընդամենը	Պաշտոնական հաղորդագրության առկայություն
				Դիտավորյալ	Մարտական ծառայությ ուն կրելու կանոնների խախտում	Ավտովթար/ Մեքենա վարելու կամ շահագոր ծելու կանոնների խախտում	Դեռևս չճշտված				
<i>Հունվար</i>	10			1		1			9	12	8
<i>Փետրվար</i>	3	1	1		1				5	6	6
<i>Մարտ</i>	6							1	4	7	6
<i>Ապրիլ</i>	2					1	1		4	4	4
<i>Մայիս</i>			1					1	2	2	1
<i>Հունիս</i>	1		2						3	3	3
<i>Ընդամենը</i>	22	1	4	1	1	2	1	2	27	34	28

Ըստ հասանելի տեղեկատվության՝ 2015թ.-ին առողջական խնդիրների հետևանքով մահացած զինծառայողների մահվան փաստերի առթիվ քրեական գործեր դեռևս չեն հարուցվել: Նախկինում՝ 2014թ.ին, նույն հիմքով զինծառայողների մահվան փաստի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 376-րդ հոդվածի 1-ին կամ 2-րդ մասով՝ ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունք, որն առաջացրել է էական վնաս կամ ծանր հետևանքներ

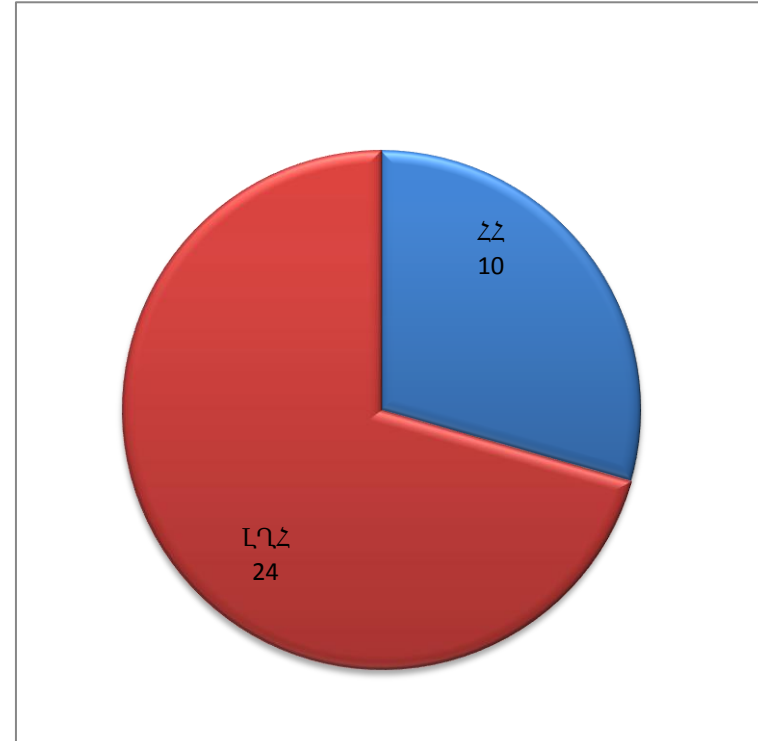
Գծապատկեր 2.

2015թ. առաջի կիսամյակում մահացությունների պատճառները

Գծապատկեր 3.

2015թ. առաջին կիսամյակում մահացությունների թիվն ըստ վայրի

2015թ. առաջին կիսամյակում մահացության դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն

h/h	Անուն ազգանուն	Դեպքի տարեթիվը	Դեպքի տարած աշրջան	Դեպքի վայրը (քաղաք, գյուղ, հոսպիտալ, ճանապարհահատված...)	Զորամասը	Տեղեկատվության տարած ման առաջնային աղբյուրը	Քրեական գործ հարուցող մարմինը	Քրեական գործի պաշտոնական որակումը	Դեպքի պատճառը	Որ փուլում է գտնվում գործը
1	Կարեն Գրիգորյան (լեյտենանտ)	03.01.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային և արևելյան ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	
2	Վարդան Մկրտչյան	03.01.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային և արևելյան ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	
3	Պայմանագրային զինծառայող 1	05.01.2015	ԼՂ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գիծ		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	
4	Պայմանագրային զինծառայող 2	05.01.2015	ԼՂ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գիծ		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	
5	Արթուր Վարդանյան (մայոր)	17.01.2015	ԼՂ	Քարվաճառի տարածք		Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	
6	Արման Հարությունյան (պայմանագրային զինծառայող)	17.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Ոսկեվան գյուղի սահմանագոտի		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	
7	Սուրեն Փիլոսյան	20.01.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

8	Նահապետ Ասատրյան (պայմանագրային զինծառայող)	21.01.2015	ԼՂ	Քարվաճաղի տարածք		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
9	Արման Ուդումյան (պայմանագրային զինծառայող)	21.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական դիրքեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
10	Կարեն Գալստյան (լեյտենանտ)	23.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական դիրքեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
11	Արտակ Մարգարյան	23.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական դիրքեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

12	Հայկազ Բարսեղյան	29.01.2015	ՀՀ	Երևան	Վ. Սարգսյանի անվ. ռազմաան ինստի տուտ	Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի հատկանիշներ սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից	Մպանություն (դիտավորյալ)	Դատաքնություն
13	Շեքսպիր Հակոբյան	05.02.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքնություն
14	Տիգրան Միմոնյան (լեյտոնանտ)	11.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքնություն
15	Արման Օսիպյան	14.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքնություն
16	Ալբերտ Սաֆարյան	27.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզուտությամբ ինքնասպանության կամ	Ինքնասպանություն/ փոխվել է, դարձել է սպանություն	Նախաքնություն

								ինքնասպանության փորձի հասցնելը		
17	Արտակ Աղեկյան	28.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետի հատկանիշներ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
18	Հայկ Բարոյան	28.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետի հատկանիշներ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
19	Արսեն Կարապետյան	03.03.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
20	Հակոբ Խաչատրյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով, 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

								կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով		
21	Էդուարդ Հայրապետյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով, 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
22	Արշակ Հարությունյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով, 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

23	Մամվել Հակոբյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	
24	Հայկ Մարգարյան	22.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիս-արևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկ		Պաշտոնական			Առողջական/ հանկարձամահ	
25	Հովսեփ Անդրեասյան	29.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
26	Հայկ Քեշիշոյան (ենթասպա)	07.04.2015	ՀՀ	ՀՀ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված N գորամասի պահպանության տեղամասի մարտական դիրք		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
27	Լևոն Միրզոյան	07.04.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	

28	Արթուր Առաքելյան	09.04.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկ/ Ստեփանակերտի զինվորական հոսպիտալ		Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ֆուտբոլ խաղալիս/	
29	Արտյոմ Թորոսյան	17.04.2015	ՀՀ	Սպիտակ-Երևան ավտոճանապարհի 19-րդ կիլոմետր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մաս՝ մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
30	Հարություն Համբարյան	08.05.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանություն	Նախաքննություն
31	Խղր Սարոյան	26.05.2015	ՀՀ			Ոչ պաշտոնական			Առողջական	

32	Էդգար Մելքոնյան	11.06.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանություն	Նախաքնություն
33	Արման Եփրեմյան (պայմանագրային զինծառայող)	26.06.2015	ՀՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանի նախիջևանյան ուղղություն, ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորհայք բնակավայրի մոտ տեղակայված հայկական դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքնություն
34	Մավրիկ Մելիքյան (լեյտենանտ)	30.06.201	ՀՀ	ՀՀ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տարածք		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանություն	Նախաքնություն
*	Արթուր Աֆյան (պայմանագրային զինծառայող)	08.03.2015	ՀՀ	Շիրակի մարզի Մայիսյան գյուղի մոտակայք	Գյումրիի 102-րդ ռուսական ռազմաբազա	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը	Սպանություն (դիտավորյալ)	Նախաքնություն

**	Մամվել Միրզոյան	06.03.2015	ՀՀ		Մահվան պահին արձակված է եղել պահեստագոր	Ոչ պաշտոնական			Ինքնասպանություն	
----	-----------------	------------	----	--	---	---------------	--	--	------------------	--

2015 Թ. ԱՌԱՋԻՆ ԿԻՍԱՍՅԱԿՈՒՄ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ
ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ա. Հրադադարի ռեժիմի խախտում

1. պայմանագրային զինծառայող 1
2. պայմանագրային զինծառայող 2

2015 թվականի հունվարի 5 լույս 6-ի գիշերը, ըստ tert.am-ի տեղեկությունների³, դարաբաղաադրբեջանական սահմանի բաժանարար գծում ադրբեջանական զինված ուժերի կողմից ձեռնարկված ռազմական գործողությունների արդյունքում զոհվել են արցախցի երկու պայմանագրային զինծառայողներ:

Զինծառայողների անունները, սակայն, չեն նշվում ո՛չ լրատվամիջոցներում, և ո՛չ էլ պաշտոնական աղբյուրներում:

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ հայտնի չեն: Հայտնի է միայն, որ ըստ ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության՝ ՊԲ առաջապահ ստորաբաժանումները դիմել են պատասխան գործողությունների, որի արդյունքում զոհվել են ադրբեջանական զինուժի առնվազն երեք զինծառայողներ:

3. Արման Հարությունյան (պայմանագրային զինծառայող)

2015 թվականի հունվարի 17-ին, aravot.am-ի տվյալներով⁴, ադրբեջանական զնդակից մահացած վիճակում Նոյեմբերյանի բժշկական կենտրոն է տեղափոխվել Տավուշի մարզի սահմանամերձ՝ Ոսկեվան գյուղի բնակիչ, պայմանագրային զինծառայող Արման Ալիկի Հարությունյանը: Վերջինս հետմահու պարգևատրվել է Մարտական ծառայության մեդալով:⁵

4. Արման Ուդումյան (պայմանագրային զինծառայող)

2015 թվականի հունվարի 11-ին, ըստ ՀՀ պաշտպանության նախարարության տվյալների, ՀՀ ՊՆ զորամասերից մեկի մարտական հենակետում ադրբեջանական

³ <http://www.tert.am/am/news/2015/01/06/soldier/1552792>

⁴ <http://www.aravot.am/2015/01/17/533232/>

⁵ <http://www.aravot.am/2015/01/19/533452/>

զինված ուժերի կողմից հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով ստացած հրազենային վնասվածքներից զոհվել է պայմանագրային զինծառայող, սերժանտ Արման Ռաշիդի Ուդումյանը⁶:

Ըստ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի՝ Ուդումյանը մահացել է գլխի շրջանում ստացած հրազենային վնասվածքից:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հունվարի 22-ին հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով⁷:

Aysor.am⁸-ի հետ զրույցում ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը հաստատել է տեղեկությունը՝ մանրամասնելով, որ զինծառայողը զոհվել է դիպուկահարի կրակոցից:

Ուդումյանը 34 տարեկան էր, Տավուշի մարզի սահմանամերձ Չորաթան գյուղից⁹: Զինծառայողը հետմահու պարգևատրվել է Մարտական ծառայության մեդալով¹⁰:

5. Շեքսպիր Հակոբյան

Համաձայն ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկությունների՝ 2015 թվականի փետրվարի 4-ի լույս 5-ի գիշերն ու ողջ օրվա ընթացքում ադրբեջանական կողմը տարբեր տրամաչափի հրաձգային զինատեսակներից շարունակել է ինտենսիվ կերպով խախտել հրադադարի ռեժիմը, որի արդյունքում ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Շեքսպիր Մխիթարի Հակոբյանը (ծնվ. 1990թ.)¹¹:

Ժամկետային զինծառայողը հրազենային վիրավորում է ստացել մեջքի շրջանում:

⁶ <http://www.mil.am/1421855664>

⁷ <http://news.am/arm/news/249034.html>

⁸ <http://www.aysor.am/am/news/2015/01/21/qnh-uuhimian/896612>

⁹ <http://www.yerkir.am/am/news/79081.htm>

¹⁰ <http://yerevannews.am/?p=33342&l=am/argmanvo%D6%82dumyany+hetmahu+pargevatrvel+e+martakan+carayutyany+medalov>

¹¹ <http://newsline.am/am/news/view/4560.html>

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով¹²:

Հակոբյանը Վայոց Ձորի Ջերմուկ քաղաքի բնակիչ էր: Հայաստան էր եկել ծառայելու նպատակով¹³: Զինծառայողը հետմահու պարզևատրվել է Մարտական ծառայության մեղալով¹⁴:

6. Արսեն Կարապետյան

*ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տվյալների համաձայն, 2015 թվականի մարտի 2-ի և լույս 3-ի գիշերը ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Արսեն Աբրեստի Կարապետյանը (ծնվ. 1995թ.)*¹⁵:

Պարտադիր ժամկետային զինծառայող Արսեն Կարապետյանի մահվան դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով¹⁶:

20-ամյա Արսեն Կարապետյանը ընտանիքի միակ զավակն էր: Ապրում էր մոր հետ: Արսենի ընկերոջ խոսքերով՝ դեպքից երկու օր առաջ մոր հետ խոսելով՝ նա ուրախությամբ նշել էր, որ իր զորացրվելուն մնացել է 100 օր:

Արսեն Կարապետյանը հետմահու պարզևատրվել է Մարտական ծառայության մեղալով¹⁷:

7. Հովսեփ Ադրեասյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի մարտի 29-ի երեկոյան ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում

¹² <http://168.am/2015/02/06/453550.html>

¹³ <http://news.am/arm/news/251300.html>

¹⁴ <http://168.am/2015/02/06/453560.html>

¹⁵ <http://galatv.am/hy/news/artakan-henaketum-hakarakordi-koghmic-mahacu-hrazenayin-viravorum-e-stacel-1995t-cnvac-hay-zincarayogh/>

¹⁶ <http://pastinfo.am/hy/node/63869>

¹⁷ <http://news.am/arm/news/255261.html>

աղբբեջանական կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Հովսեփ Մամսոնի Անդրեասյանը (ծնված 1995 թ.)¹⁸:

Նա վնասվածք է ստացել որովայնի շրջանում և մահացել է հոսպիտալ տեղափոխվելուց հետո¹⁹:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով²⁰:

Nwes.am-ի տեղեկություններով դեպքից երկու օր առաջ նա խոսել էր մոր հետ և ուրախությամբ հայտնել, որ իր ծառայության ավարտին մնացել է 100 օր:

Զինծառայողը տան կրտսերն էր, ուներ երկու քույր և մեկ եղբայր:

Հովսեփ Անդրեասյանը հետմահու պարգևատրվել է Մարտական ծառայություն մեդալով²¹:

8. Հայկ Քեշիշոյան (Ենթասպա)

ՀՀ քննչական կոմիտեի մամուլի ծառայության²² 2015 թվականի ապրիլի 7-ին հաղորդած տեղեկության համաձայն՝ ՀՀ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական դիրքում, ըստ նախնական տվյալների, հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով ստացած հրազենային վիրավորումից զոհվել է ավագ ենթասպա, 43-ամյա Հայկ Մարգսի Քեշիշոյանը:

ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերով:

Ըստ որոշ տեղեկությունների, Հայկ Քեշիշոյանը մահացել է ապրիլի 6-ին՝ հերթափոխի ժամանակ²³: Ենթասպան մոլորվել է մառախուղի պատճառով և աղբբեջանական կողմի կրակոցի արդյունքում զոհվել ու ընկել է ձերբ: Նրա մարմինը

¹⁸ <http://news.am/arm/news/259444.html>

¹⁹ <http://news.am/arm/news/259620.html>

²⁰ <http://www.pastinfo.am/hy/node/66074>

²¹ http://gazeta.am/index.php/hy_AM/news/2/34652-lxh-pb-zincarayox-hovsep-andreasyane-hetmahou-pargeuatrvel-e-martakan-carayoutyoum-medalov.html

²² <http://news.am/arm/news/260728.html>

²³ <http://armtimes.com/hy/read/62324>, <http://shamshyan.com/hy/article/2015/04/07/48786/>

եղել է աղբրեջանական կողմի մշտական կրակի տակ և այն հանելու համար 2 օր է պահանջվել: Պաշտպանության նախարարությունն այս տեղեկությունները պաշտոնապես չի հաստատել:

Հայկ Քեշիշօղյանը Նիգավան գյուղից էր, սակայն տուն չունենալու պատճառով Աշտարակում վարձով է բնակվել, եղել է սոցիալապես ծանր վիճակում: Քեշիշօղյանը 3 որդի ուներ: Նրանցից մեկը զինճառայության մեջ է, մյուսը սովորում է Ռուսաստանի ռազմական ուսումնարաններից մեկում, իսկ կրտսերը դպրոցական է:

9. Լևոն Միրզոյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հայտնած տեղեկության համաձայն՝ 2015 թվականի ապրիլի 7-ին ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում աղբրեջանական կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինճառայող, 20-ամյա Լևոն Մուշեղի Միրզոյանը²⁴:

Դեպքի առթիվ ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով հարուցվել է քրեական գործ²⁵:

ԼՂ նախագահի հրամանագրով ԼՂ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար զինճառայող Լևոն Միրզոյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով²⁶:

10. Արման Եփրեմյան (պայմանագրային զինճառայող)

Ըստ ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության տեղեկատվության՝ 2015 թվականի հունիսի 26-ին, ժամը 18:30-ի սահմաններում աղբրեջանական կողմը խախտելով հրադադարի ռեժիմը հայ-աղբրեջանական սահմանի նախիջևանյան ուղղությամբ՝ հրաձգային տարբեր տրամաչափի զենքերից կրակել է ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորհայք բնակավայրի մոտ տեղակայված հայկական դիրքերի ուղղությամբ: Փոխհրաձգության ընթացքում կրծքավանդակի շրջանում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել ՀՀ ԶՈՒ

²⁴ <http://news.am/arm/news/260908.html>

²⁵ <http://pastinfo.am/hy/node/66794>

²⁶ <https://www.yerkir.am/news/view/83461.html>

պայմանագրային զինձառայող, շարքային Արման Մայիսի Եփրեմյանը (ծնված 1987 թ.)

27:

Դեպքի առթիվ ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով հարուցվել է քրեական գործ²⁸:

Ի դեպ, ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը նշել է, որ ևս երեք պայմանագրային զինձառայողներ վիրավորվել են, սակայն նրանց կյանքին վտանգ չի սպառնում²⁹:

Ըստ Հովհաննիսյանի՝ այդ հենակետերի հատվածում վերջին մեկ տարվա ընթացքում կրակահերթեր առհասարակ չեն եղել³⁰:

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ դեռևս չեն հաղորդվել:

ՀՀ նախագահի հրամանագրով պայմանագրային զինձառայող, շարքային Արման Մայիսի Եփրեմյանը հետմահու պարգևատրվել է Արիության մեդալով³¹:

Բ. Դիվերսիա

- 1. Կարեն Գրիգորյան,**
- 2. Վարդան Մկրտչյան**

2015 թվականի հունվարի 2-ի լույս 3-ի գիշերը ԼՂ ՊԲ հարավային և արևելյան ուղղություններով ադրբեջանական ուժերի կողմից ձեռնարկված դիվերսիոն հետախուզական գործողությունների արդյունքում զոհվել են ՊԲ զինձառայողներ Կարեն Սամվելի Գրիգորյանը և Վարդան Մարտիկի Մկրտչյանը: Իսկ զինձառայող Վոլոդյա Գագիկի Հարությունյանը վիրավորում է ստացել³²:

Կարեն Գրիգորյանն Արտաշատից էր: 21 տարեկան էր: Բուհն ավարտելուց հետո մեկնել էր ծառայության՝ Լեռնային Ղարաբաղ³³:

19-ամյա Վարդան Մկրտչյանն Արարատի մարզի Հովտաշեն գյուղից էր, կես տարի էր մնում ծառայության ավարտին: Հովտաշենի Գյուղապետ Խաչիկ Խաչատրյանի խոսքերով՝ Վարդանը դեպքից ընդամենը ժամեր առաջ խոսել է

²⁷ <http://www.mil.am/1435391148>

²⁸ <http://fact.am/archives/79031>

²⁹ <http://razm.info/66544>

³⁰ <http://news.am/arm/news/274033.html>

³¹ <http://www.aysor.am/am/news/2015/06/27/Արման-Եփրեմյան/969572>

³² <http://www.azatutyun.am/archive/news/20150103/2031/2031.html?id=26774543>

³³ <http://news.am/arm/news/246837.html>

ծնողների և տատիկի հետ, շնորհավորել նրանց ամանորը, լավ տրամադրություն է ունեցել:³⁴

Ըստ Վարդան Մկրտչյանի ծառայակից ընկերոջ՝ շարքային զինծառայող Մհեր Օթարյանի՝ դեպքի օրը Վարդանն անհանգիստ է եղել: Տարածքում գտվող շների հաչոցը նրան անսովոր է թվացել: Վարդանն առաջարկել է առաջ գնալ: Այդ պահին մթության միջից կրակոցներ լսելով և մի քանի փամփուշտ կրակելուց հետո հասկանալով, որ շրջափակման մեջ են՝ շրջվել են և ցանկացել դեպի դիրք վազել: Սակայն Վարդանն իսկույն կանգ է առել և շարունակել պայքարել³⁵:

Ինչ վերաբերում է դիվերսիայի արդյունքում թոքի ու երիկամի շրջանում հրազենային վնասվածք ստացած Վոլոդյա Հարությունյանին, ապա ըստ Արարատի մարզի Քաղցրաշենի գյուղապետ Վալերիկ Գյուլամիրյանի, նա արդեն իսկ վերադարձել է ծառայության: Ըստ գյուղապետի հայտնած տեղեկությունների՝ զինծառայողը նախ վիրահատվել է ԼՂ-ում, ապա տեղափոխվել Երեւան, որտեղ ենթարկվել է ողնաշարի վիրահատության³⁶:

3. Սուրեն Փիլոսյան

ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած տվյալների համաձայն՝ 2015 թվականի հունվարի 19-ին և լույս 20-ի գիշերը դարաբաղաադրբեջանական շփման գծի տարբեր հատվածներում ադրբեջանական զինուժի կողմից ձեռնարկվել են 8 հետախուզադիվերսիոն գործողությունների փորձեր, որոնք ժամանակին կանխվել են: Մարտական գործողությունների արդյունքում՝ ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Սուրեն Խաչիկի Փիլոսյանը (ծնված 1995թ.)³⁷:

ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով³⁸:

³⁴ <http://news.am/arm/news/246855.html>

³⁵ <http://razm.info/60964>

³⁶ <http://news.am/arm/news/270036.html>

³⁷ <http://www.tert.am/am/news/2015/01/20/nkr/1564644>

³⁸ <http://www.aravot.am/2015/01/21/534554/>

ԼՂ նախագահի հունվարի 20-ի հրամանագրի համաձայն՝ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար զինձառայող Սուրեն Փիլոսյանը հետմահու պարգևատրվել է Արիության համար մեդալով:³⁹

4. Նահապետ Ասատրյան (պայմանագրային զինձառայող)

2015 թվականի հունվարի 20-ին լույս 21-ի գիշերը՝ ժամը 03:00-ի սահմաններում, դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի Քարվաճառի պաշտպանական ուղղությամբ ադրբեջանական կողմը ձեռնարկել է դիվերսիոն-հետախուզական ներթափանցման փորձ, որի ժամանակ զոհվել է պայմանագրային զինձառայող Նահապետ Արտակի Ասատրյանը (ծնված 1982 թ.) , իսկ Հովհաննես Օնիկի Գասպարյանը (ծնված 1973 թ.) վիրավորում է ստացել⁴⁰:

Զինձառայողի սպանության դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով, իսկ Հովհաննես Գասպարյանի վիրավորման փաստի առթիվ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 34-104 հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ և 13-րդ կետերով՝ սպանության փորձ՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:⁴¹

Նահապետ Արտակի Ասատրյանը հետմահու պարգևատրվել է Մարտական ձառայության մեդալով⁴²: Նահապետ Ասատրյանն Արագածոտնի մարզի Լուսազյուղ գյուղից էր: Գուղապետ Քաջիկ Զաքարյանի խոսքերով՝ նա պայմանագրային զինձառայության մեջ էր շուրջ 9 տարի և 1 ամիս առաջ էր մեկնել առաջնագիծ⁴³:

5. Կարեն Գալստյան (լեյտենանտ),

6. Արտակ Սարգսյան

ՀՀ ՊՆ պաշտոնական հաղորդմամբ՝ 2015 թվականի հունվարի 23-ի առավոտյան Ադրբեջանի ՋՈւ ստորաբաժանումները դիվերսիոն գործողությունների փորձեր են ձեռնարկել ՀՀ Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական մի քանի դիրքերի ուղղությամբ:

³⁹ <http://yerevannews.am/?p=33266&l=am/bako+sahakyany+hetmahu+pargevatrel+e+zohvac+zincarayoxin>

⁴⁰ <http://armlur.am/294188/>

⁴¹ <http://168.am/2015/01/21/447109.html>

⁴² <http://yerevannews.am/?p=33319&l=am/naxagahy+hetmahu+pargevatrel+e+zohvac+zincarayoxin>

⁴³ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/01/21/40468/>

ՀՀ ՁՈւ կողմից ձեռնարկված գործողությունների արդյունքում դիվերսիոն խմբերի առաջխաղացումը կասեցվել է: Շուրջ կես ժամ տևած մարտական գործողությունների արդյունքում զոհվել են ՀՀ զինծառայողներ լեյտենանտ Կարեն Արարատի Գալստյանը և շարքային Արտակ Վաղարշակի Սարգսյանը, ևս 3 զինծառայողներ վիրավորվել են⁴⁴:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ և 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերով⁴⁵:

Մովսես գյուղի գյուղապետ Արարատ Ավայանի խոսքերով՝ դա առաջին հարձակման փորձն էր գյուղի սահմանագծում տեղակայված հենակետի վրա, որը գյուղից 5-6 կիլոմետր է հեռու: Ըստ նրա՝ դիվերսիոն գործողությունը կատարվել է հենց հենակետում, որտեղ գնդակահարվել և վիրավորվել են զինծառայողները: Զինվորներից մեկը տարածքի մաքրությամբ է զբաղվելիս եղել՝ անզեն, որտեղ էլ տեղի է ունեցել դեպքը: Մյուսները փորձել են օգնության հասնել: Նրանցից մեկը օգնություն ցուցաբերելիս վիրավորվել է: Մեկ այլ զինծառայող տեղափոխել է նրանց թաքստոց: Գյուղապետը ենթադրում է, որ հենակետի ավազը՝ փորձելով կազմակերպել պաշտպանությունը՝ զոհվել է: Այդ պատճառով հենակետի պաշտպանությունը կազմակերպել են հենակետում գտնվող մյուս զինծառայողները⁴⁶:

Զոհված Արտակ Սարգսյանը զորակոչվել էր 2013թ աշնանը: 22 տարեկան էր, ապրում էր Արարատի մարզի Վեդի քաղաքում:

Իսկ Կարեն Գալստյանը Տավուշի մարզի Աչաջուր գյուղից էր: 21 տարեկան էր: Մեկ տարի առաջ ավարտել էր Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտը և գործուղվել Տավուշի մարզի զորամասերից մեկը: Ըստ yerkir.am⁴⁷ լրատվական կայքի՝ Կարեն Գալստյանը հունվարի 2-ի լույս 3-ի գիշերը կրկին դիվերսիայի զոհ դարձած սպա, լեյտենանտ Կարեն Գրիգորյանի համակուրսեցին էր, ում հետ սովորել է նաև 2013 թ. հունիսի 3-ին ռազմական ինստիտուտում հրազենային վնասվածքի հետևանքով մահացած կուրսանտ Սիփան Մովսիսյանը:

⁴⁴ <http://www.mil.am/1422000014/date/2015-01-23>

⁴⁵ <http://civilnet.am/2015/01/24/criminal-case-killed-soldiers/#.VMdLRtLkdRU>

⁴⁶ http://www.azatutyun.am/content/article/26809108.html?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook

⁴⁷ <http://www.yerkir.am/am/news/79179.htm>

Լեյտենանտ Կարեն Արարատի Գալստյանը հետմահու պարգևատրվել է Արիության համար մեդալով, իսկ նույն զորամասի շարքային Արտակ Վաղարշակի Սարգսյանը՝ Մարտական ծառայության մեդալով⁴⁸:

Ինչպես հայտնել է ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակ Արծրուն Հովհաննիսյանը իր ֆեյսբուքյան էջում՝ 2015 թվականի հունվարի 23-ի ընթացքում ՀՀ և ԼՂ ողջ սահմանի տարբեր հատվածներում ադրբեջանական զինված ուժերը շարունակել են իրականացնել դիվերսիաներ և հարձակումներ⁴⁹:

7. Արտակ Աղեկյան

8. Հայկ Բարոյան

ԼՂ ՊԲ հաղորդմամբ՝ 2015 թվականի փետրվարի 28-ին ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետերի ուղղությամբ ձեռնարկվել է դիվերսիոն հետախուզական ներթափանցման փորձ⁵⁰, որի ժամանակ զոհվել են զինծառայողներ՝ փոխգնդապետ Արտակ Սեդրակի Աղեկյանը (ծնված 1979 թ.) և նրա վարորդ, շարքային Հայկ Գրիգորի Բարոյանը (ծնված 1995 թ.):

ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետերով⁵¹:

Ըստ news.am-ի տեղեկությունների՝ դեպքը տեղի է ունեցել այն ժամանակ, երբ հայ 5 զինծառայողներ մեքենայով գնալիս են եղել դիրքեր: Անտառի մեջ ադրբեջանական դիվերսիոն խումբը կրակ է բացել նրանց վրա: Փոխհրաձգություն է սկսվել, հրամանատարն ու իր վարորդը զոհվել են: Մեկ հոգի թեթև վիրավորվել է ոտքից: Մեքենայում գտնվող մյուս երկու զինծառայողները չեն տուժել⁵²:

Արտակ Աղեկյանի բարեկամներից մեկի խոսքերով փոխգնդապետը զոհվել է՝ փորձելով փրկել 20-ամյա Հայկ Բարոյանի կյանքը, ինչը նրան չի հաջողվել⁵³:

⁴⁸ <http://ankakh.com/article/10799/%E2%80%8Bsyerj-sargsyane-hyetsmahu-pargyevatryel-e-yerku-zintsarrayvoghyerin>

⁴⁹ <http://lurer.com/?p=170629>

⁵⁰ <http://armlur.am/314555/>

⁵¹ <http://armlur.am/314557/>

⁵² <http://news.am/arm/news/254998.html>

⁵³ <http://news.am/arm/news/255123.html>

⁵³ <http://galatv.am/hy/news/4-2/>, <http://news.am/arm/news/258908.html>

Արտակ Ադելյանը Տաշիր քաղաքից էր, ամուսնացած էր, ուներ երկու երեխա՝ աղջիկ և տղա: Նա զինված ուժերում էր 1996 թ.-ից:

Մյուս զոհված զինծառայողը՝ ժամկետային Հայկ Բարոյանը, զորակոչվել էր 2013 թ. աշնանը, նա Լոռու մարզի Սարչապետ գյուղից էր:

Զինծառայողներ Արտակ Ադելյանը և Հայկ Բարոյանը հետմահու պարգևատրվել են Մարտական ծառայության մեդալով:

9. Հակոբ Խաչատրյան

10. Էդուարդ Հայրապետյան

11. Արշակ Հարությունյան

12. Սամվել Հակոբյան

ԼՂ ՊԲ տեղեկությունների համաձայն՝ 2015 թվականի մարտի 19-ին ադրբեջանական հատուկ նշանակության ջոկատի ուժեղացված խումբը հարձակում է ձեռնարկել հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքերի վրա:

Ադրբեջանական ուժերին դիմագրավելու ժամանակ զոհվել են ՊԲ զինծառայողներ Հակոբ Գագիկի Խաչատրյանը (ծնված 1996 թ.), Էդուարդ Գագիկի Հայրապետյանը (ծնված 1995 թ.) և Արշակ Կարենի Հարությունյանը (ծնված 1995 թ.): Իսկ վիրավորում ստացած 4 զինծառայողներից 1-ը՝ Սամվել Սասունի Հակոբյանը (ծնված 1995թ.) 2015 թվականի մարտի 26-ին մահացել է Ստեփանակերտի կենտրոնական զինվորական հոսպիտալում⁵⁴: Վերջինս վիրավորում էր ստացել գլխի շրջանում:

Հակոբ Խաչատրյանի, Էդուարդ Հայրապետյանի և Արշակ Հարությունյանի մահվան փաստերի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով, 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով ⁵⁵:

ԼՂ ՊԲ տեղեկացմամբ՝ ադրբեջանական ուժերը մարտադաշտում թողել են տարբեր տեսակի զենք ու զինամթերք, այդ թվում AK տիպի ինքնաձիգ՝ իսրայելական արտադրության գիշերային տեսանելիության նշանոցով և իլացուցիչով, սակրավորի հատուկ հանդերձանք, 4 հատ "Myxa" տիպի նոնականետ, հարձակողական

⁵⁴ <http://news.am/arm/news/257872.html>

⁵⁵ <http://news.am/arm/news/257849.html>

նոնակներ, փամփուշտի պահուսակներ, մեծ քանակության օգտագործված ներարկիչներ, որոնք ամենայն հավանականությամբ կիրառվել են վիրավորներին ցավազրկելու նպատակով⁵⁶:

Ըստ times.am-ի տեղեկությունների՝ ադրբեջանական հատուկ ջոկատայինների 20-25 հոգանոց խումբը դեպքի նախորդող գիշերը թաքստոց է մտել և մարտի 19-ի վաղ առավոտյան անակնկալ հարձակվել հայկական դիրքերի վրա: Նրանք նահանջել են այն ժամանակ, երբ ՊԲ զինվորներին օգնության է հասել հետախուզական ջոկատը: Ըստ որոշ տեղեկությունների, ադրբեջանական կողմն այդ մարտում կորցրել է առնվազն 14 զինձառայող⁵⁷:

Հարձակման հետևանքով վիրավորված սպա, դասակի հրամանատար Սարգիս Գաբրիելյանը news.am-ին պատմել է, որ իրենք հանկարծակիի են եկել, երբ իրենց ուղղությամբ նոնակ է նետվել: Սակայն իրենք կարողացել են տիրապետել իրավիճակին, վիրավորված վիճակում էլ շարունակել են կռվել մինչև լրացուցիչ ուժերի օգնության հասնելը: Ըստ նրա՝ օժանդակող ուժերը ժամանել են 5 րոպե անց:

Սարգիսը պատմել է, որ մարտական հենակետում իրենք 11 հոգով են եղել: Երբ ադրբեջանցի դիվերսանտները հարձակվել են նրանց վրա, երեք հոգի դուրս են եկել և թեթև կրակահերթ բացել: Մյուսները հետ են քաշվել ու դիրքավորվել: Սարգսի խոսքերով՝ դիվերսանտները հիմնականում նոնակներով են կռվել և այնքան էլ շատ չեն կրակել: 10-15 նոնակ է նետվել ՊԲ զինձառայողների ուղղությամբ⁵⁸:

Զոհված Հակոբ Խաչատրյանը ԼՂ Քաշաթաղի շրջանի Ադաձոր գյուղից էր, Արշակ Հարությունյանը՝ Էրեբունի վարչական շրջանից, Էդուարդ Գագիկ Հայրապետյանը՝ Արագածոտնի մարզի Աշտարակ քաղաքից, իսկ Սամվել Հակոբյանը՝ Արարատի մարզի Արևաբույր համայնքից: Վերջինս գորացրվելու էր մի քանի ամսից:

Արշակ Հարությունյանի ընտանիքի մտերիմներից մեկի խոսքերով՝ Արշակը մի քանի ամիս առաջ արձակուրդ է եկել «թուրք» խփելու համար: Նաև պատվոգիր և դրամական պարգևատրում էր ստացել⁵⁹:

⁵⁶ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore890.html>

⁵⁷ <http://times.am/?p=117820&l=am%2F>

⁵⁸ <http://news.am/arm/news/258857.html>

⁵⁹ <http://news.am/arm/news/257908.html>

Հակոբ Խաչատրյանը, Էդուարդ Հայրապետյանը, Արշակ Հարությունյանը և Սամվել Հակոբյանը ԼՂ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար հետմահու պարգևատրվել են Արիության համար մեդալով⁶⁰:

Վիրավորում ստացածներից 2-ը տեղափոխվել են Երևան: Նրանցից Սարգիս Գաբրիելյան ունի վերին վերջույթի վերին երրորդական մակարդակում տրավմատիկ ամպուտացիա և բազմաթիվ բեկորային վիրավորումներ⁶¹: Իսկ Գոռ Դարմանյանի վիրավորված ոտքն, ըստ Կենտրոնական կլինիկական զինվորական հոսպիտալի փոխտնօրեն Արտաշես Խաչատրյանի ենթակա է պրոթեզավորման⁶²:

Գ. Դժբախտ պատահար

Ավտովթար/ Մեքենա վարելու կամ շահագործելու կանոնների խախտում

1. Արթուր Վարդևանյան (մայոր)

2015 թվականի հունվարի 17-ի երեկոյան Քարվաճառի տարածում ավտովթարի են ենթարկվել տեղի զորամասերից մեկի սպաներ՝ մայոր Կարեն Միմոնյանը, ավագ լեյտենանտ Լավրենտ Հակոբյանը և մայոր Արթուր Վարդևանյանը: Վթարի հետևանքով Արթուր Վարդևանյանը տեղում մահացել է, մյուս մայորը՝ Կարեն Միմոնյանը, տեղափոխվել է Մուրացանի հոսպիտալ, իսկ Լավրենտ Հակոբյանը գտնվում է զորամասի բժշկական կետում⁶³:

ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը news.am-ի⁶⁴ թղթակցի հետ զրույցում հաստատել է տեղեկությունը՝ նշելով, որ մեքենան Քարվաճառի ոլորաններից մեկում գլորվել է ձորը: Դեպքի մասին այլ մանրամասներ չեն ներկայացվել:

2. Արտյոմ Թորոսյան

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության հաղորդմամբ՝ 2015 թվականի ապրիլի 17-ին ժամը 17:00-ի սահմաններում, ժամկետային զինծառայողներին տեղափոխող «Ուրալ» մակնիշի ավտոմեքենան Սպիտակ-Երևան ավտոճանապարհի 19-րդ կիլոմետրին դուրս է եկել երթևեկելի հատվածից և շրջվել հարակից ձորակը: Վթարի հետևանքով

⁶⁰ <http://news.am/arm/news/257910.html> , <http://www.ilur.am/news/view/43041.html>

⁶¹ <http://news.am/arm/news/258857.html>

⁶² <http://news.am/arm/news/272065.html>

⁶³ <http://ksheq.blogspot.com/2015/01/1-2.html>

⁶⁴ <http://news.am/arm/news/248341.html>

ստացած վնասվածքներից մահացել է Միսիանից գորակոչված ժամկետային զինծառայող, շարքային Արտյոմ Գերասիմի Թորոսյանը (ծնված 1995 թ.)⁶⁵:

Մեքենայի 9 ուղևորներ՝ ժամկետային զինծառայողներ Նարեկ Ավագյանը, Մարտիրոս Քոչարյանը, Մհեր Շավեշյանը, Ռաֆայել Օհանյանը, Հարություն Բուդուլյանը, Բորիս Նիկոյանը, Արման Օվագյանը, Հայկ Գրիգորյանը և Արման Սարգսյանը տեղափոխվել են Սպիտակի հիվանդանոց: Նրանցից 3-ը ծայրահեղ ծանր վիճակով, մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել են Սպիտակի հիվանդանոց: Ոմանց շտապ տեղափոխել են Երևանի Մուրացանի անվան զինվորական հոսպիտալ⁶⁶:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասով⁶⁷:

Ըստ news.am⁶⁸-ի՝ Վանաձորում ծառայող զինվորները գնացել էին Արմավիրի մարզի ուսումնական կենտրոն գորավարժությունների: Դեպքը պատահել է զորամաս վերադառնալու ճանապարհին:

Մահացած Արտյոմ Թորոսյանը, ով գտնվել է մեքենայի դեկին, Սյունիքի մարզի Սառնակունք գյուղից էր: Սառնակունքի գյուղապետ Մանուչար Մկրտչյանի փոխանցմամբ⁶⁹՝ Արտյոմը պետք է զորացրվեր 2015 թվականի դեկտեմբերին: Ըստ նրա՝ Արտյոմը վթարի նախորդ օրը զանգահարել է ընտանիքի անդամներին և ասել, որ չանհանգստանան, քանի որ իրենք բարեհաջող հասել են Հոկտեմբերյան և զորամասում են:⁷⁰

Ինչ վերաբերում է վիրավորում ստացած զինծառայողների առողջական վիճակին, ապա դեպքի հաջորդ օրը՝ ապրիլի 18-ին, ՊՆ ԿԿԶՀ բուժժառայության պետ, մայոր Արտաշես Խաչատրյանը լրագրողներին փոխանցել է, որ 3 ժամկետային զինծառայողներից մեկի վիճակը ծայրահեղ ծանր է, 2-ինը՝ ծանր կայուն, 6-ինը՝ միջին ծանրության⁷¹: Իսկ մի քանի օր անց՝ ապրիլի 22-ին, հոսպիտալի պետ Արամ Ասատուրյանը հայտնել է⁷², որ բաժանմունքներում գտնվող զինծառայողների վիճակը լավ է, և որ մյուս մեկ շաբաթից նրանք դուրս կգրվեն: Միևնույն ժամանակ նա հայտնել

⁶⁵ <http://mil.am/1429286587>

⁶⁶ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/04/18/50028/>, <http://galatv.am/hy/news/105889>

⁶⁷ <http://yerevannews.am/?p=37874&l=am/nor+manramasner+zinvornerin+texapoxoxvo%D6%82ral-i+vtaric+>

⁶⁸ <http://news.am/arm/news/263123.html>

⁶⁹ <http://news.am/arm/news/262653.html>

⁷⁰ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/04/18/50049/>

⁷¹ <http://news.am/arm/news/262768.html>

⁷² <http://news.am/arm/news/263123.html>

է, որ զինձառայողներից մեկի՝ Մհեր Շավեշյանի մոտ դրական փոփոխություն չի գրանցվել: Այս պահին Մհեր Շավեշյանի առողջական վիճաի մասին այլ մանրամասներ հայտնի չեն:

Դ. Դժբախտ պատահար /դեռևս չճշտված հանգամանքներ/

1. Արթուր Առաքելյան

2014 թվականի ապրիլի 10-ին ԼՂ ՊՆ մամուլի ծառայությունից տեղեկացրել են, որ ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում տեղի է ունեցել դժբախտ պատահար, որի արդյունքում մահացել է զինձառայող, Արթուր Անդրանիկի Առաքելյանը (ծնված 1996թ.)⁷³:

Նույն օրը ՀՀ քննչական կոմիտեի մամուլի ծառայությունը հաղորդագրություն⁷⁴ տարածեց՝ ներկայացնելով դեպքի մանրամասները և նշելով, որ 2015 թվականի ապրիլի 5-ին ժամը 17:45-ին ժամկետային զինձառայող, շարքային Արթուր Առաքելյանը բաց գանգուղեղային վնասվածք, հիպովոլեմիկ շոկ, կոմա ախտորոշմամբ տեղափոխվել է Ստեփանակերտի զինվորական հոսպիտալ և մահացել 2015 թվականի ապրիլի 9-ին ժամը 19:40-ի սահմաններում:

Հաղորդագրությունում նշվում է նաև, որ զինձառայողը վնասվածքն ստացել էր դժբախտ պատահարի արդյունքում՝ զորամասում ֆուտբոլ խաղալու ժամանակ, ձեռքերով դարպասաձողից կախվելիս վայր ընկնելու և դարպասը գլխին ընկնելու հետևանքով:

Դեպքի մասին այլ նորություններ չեն հայտնվում: ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը ՀՀ ՊՆ-ին ուղարկված տեղեկատվության հարցմամբ փորձել է պարզել հարցուցված քրեական գործի մանրամասների և նախաքննության ընթացքի մասին: ՊՆ պաշտոնական արձագանքը կազմակերպությունը կներկայացնի ՀՀ և ԼՂ ԶՈւ-ում մահացությունների դեպքերի վերաբերյալ հետագա տեղեկանքում:

Ե. Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

⁷³ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore905.html>

⁷⁴ <http://investigative.am/news/view/patahar-zinvor.html>

1. Արման Օսիայան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկություններով՝ 2015 թվականի փետրվարի 14-ին ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Արման Սերգեյի Օսիայանը (ծնվ. 1995թ.)⁷⁵:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը, որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ⁷⁶:

Արման Օսիայանը զորակոչվել էր ծառայության 2013 թ-ի աշնանը: Նա Գեղարքունիքի մարզի Արտանիշ գյուղից էր: Արտանիշի գյուղապետ Կարեն Շուշանյանի խոսքերով՝ ընտանիքում երկու եղբայր են. ավագը պայմանագրային զինծառայող է, իսկ Արմանը՝ ժամկետային էր: Ապրում են սոցիալապես անապահով պայմաններում⁷⁷:

Արմանի եղբոր՝ Արամայիս Օսիայանի խոսքերով՝ իրենք դեպքի մանրամասներին տևական ժամանակ տեղյակ չեն եղել: Դեպքից մեկ ամիս անց՝ 2015 թ. մարտի 13-ի դրությամբ, նույնիսկ որպես տուժողի իրավահաջորդ ներգրավված չեն եղել⁷⁸: Դեպքի մասին այլ մանրամասներ դեռևս չեն հայտնվում:

2. Սպանություն, Դիտավորյալ սպանություն

1. Հայկազ Բարսեղյան

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության կողմից տարածված հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի հունվարի 29-ին Երևան քաղաքում տեղակայված ուսումնական զորամասի մարզահրապարակում հայտնաբերվել է նույն զորամասի զինծառայող, Հայկազ Արկաղիի Բարսեղյանը՝ պտտածողի վրա պարանով կախված վիճակում⁷⁹:

Վազգեն Սարգսանի անվան ռազմական ինստիտուտի կուրսանտ Հայկազ Բարսեղյանի հայրը՝ Արկաղի Բարսեղյանը, որն անձամբ ներկա է գտնվել

⁷⁵ <http://galatv.am/hy/news/artakan-henaketum-mahacel-e-1995t-cnvac-hay-zincarayogh/>

⁷⁶ <http://m.lragir.am/index/arm/1/right/view/110493>

⁷⁷ <http://news.am/arm/news/252663.html>

⁷⁸ <http://news.am/arm/news/256744.html>

⁷⁹ <http://www.mil.am/1422521294>

դիսհերձարանում, փաստել է, որ որդուն ծեծել են: Նա տեսել է որդու մարմնի վրայի բռնության հետքերը՝ աջ թևին կտրող-ծակող գործիքով կատարված վնասվածք, կապտուկներ, վերքեր այտի և շրթունքի վրա, ձեռքերը ամբողջությամբ արյան մեջ են եղել: Ըստ նախնական դատաբժշկական եզրակացության՝ մահը վրա է հասել մեխանիկական շնչահեղձության հետևանքով: Այսինքն՝ դաժան ծեծի ենթարկվելուց հետո Հայկազ Բարսեղյանը հնարավոր է մահացած չի եղել, և մահը վրա է հասել այն բանից հետո, երբ նրան կախել են⁸⁰:

Զինվորի մոտ հայտնաբերվել է նաև գրություն, որում գրված է եղել՝ «Կներեք ամեն ինչի համար և նրա համար, որ այս քայլով խառնաշփոթ եմ ստեղծում»⁸¹:

Այնուամենայնիվ, ՀՀ քննչական կոմիտեի նախագահի խորհրդականը հայտնել է, որ չնայած գրության առկայությանը, դեպքի վայրում կատարված մի շարք գործողությունների արդյունքում բավարար հիմքեր են ձեռք բերվել, որոնք հավաստում են, որ տեղի ունեցածը ոչ թե ինքնասպանություն է, այլ սպանություն⁸²:

2015 թ. հունվարի 30-ին դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետով՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից⁸³: Զինձառայողին սպանելու կասկածանքով ձերբակալվել են Հայկազի համաձառայակիցներ, շարքայիներ Վաչե Սահակյանը, Մովսես Ազարյանը, Գնել Թևոսյանը և Նորիկ Սահակյանը: Նրանց նկատմամբ որպես խափանման միջոց է ընտրվել կալանավորումը⁸⁴:

ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչության չորրորդ կայագրային բաժնի քննիչի կողմից 2015 թ. փետրվարի 1-ին զինձառայողներին մեղադրանք է առաջադրել այն բանի համար, որ նրանք զորամասի 408 զորանոցում «փոխադարձ լրացնելով միմյանց գործողությունները», գիշերվա ժամը երեքի սահմաններում, նախնական համաձայնությամբ վնասել են զորանոցի մահճակալում անօգնական պառկած իրենց համաձառայակցի արմնկափոսում տեղակայված երակը, ձմեռային բաճկոններից և կոշիկներից հանելով քուղերը, պատրաստել են պարան, քառասակ

⁸⁰ <http://www.aravot.am/2015/02/03/538278/>

⁸¹ <http://news.am/arm/news/250237.html>

⁸² <http://galatv.am/hy/news/ryan-hetqery-haytnabervel-en-nnjasyakum-ankoghnu-mej-a-razmakan-institutum-spanutyany-errorr-depqn-e/>

⁸³ <http://civilnet.am/2015/01/29/soldiers-death-criminal-case/#.VMshI9KsW7x>

⁸⁴ <http://www.azatutyun.am/archive/news/latest/2031/2031.html?id=26821380>, <http://news.am/arm/news/250551.html>

քուղերի պարանից նախապես պատրաստված օղակով պտտաձողից կախել և կյանքից զրկել են Հայկազ Բարսեղյանին⁸⁵:

Ըստ լրատվամիջոցների հրապարակումների՝ կասկածյալներից երկուսը բարձր պաշտոնյաների զավակներ են: Նրանցից մեկի հայրը ղեկավար պաշտոն է զբաղեցնում իրավապահ համակարգում (ԱԱՕ), իսկ մյուսի՝ Գնել Թևոսյանի հայրը, նույն ինստիտուտի տնօրենի տեղակալ, գնդապետ Զարմիկ Մարկոսյանն է⁸⁶: Ըստ որոշ տվյալների՝ Գնել Թևոսյանն իր ազգանունը փոխել է՝ իր և գնդապետի միջև ազգակցական կապն արտաքուստ քողարկելու համար⁸⁷: Համաձայն «Հրապարակ» օրաթերթի տեղեկությունների՝ Գնել Թևոսյանը հանցագործության գլխավոր մեղավորն է և իշխել է մյուսներին⁸⁸:

«Ժողովուրդ»-ի տեղեկություններով՝ դեպքի օրը Հայկազ Բարսեղյանը Մովսես Ազարյանի, Նորիկ Սահակյանի, Գնել Թևոսյանի, Վաչե Սահակյանի հետ իրենց ծառայակից ընկերներից մեկի ծննդյան տարեդարձն են նշել ինստիտուտի ճաշարանում: Նրանք ալկոհոլ են օգտագործել, իսկ ավելի ուշ՝ Հայկազը տղաներից մեկին նկատողություն է արել աղմուկով հաց ուտելու համար, որն էլ «ճակատագրական» է դարձել նրա համար: Սկսվել է լեզվակոծիվ, որը շարունակվել է իրենց ննջասենյակում և վերածվել ծեծկոտուքի: Վերջիններս հասկանալով, որ չեն կարողանում «կոտրել» Հայկազին, որոշել են կտրել նրա ձեռքի երակները, ինչի արդյունքում Հայկազը ուշագնաց է եղել: Տղաները, տեսնելով նրան անշնչացած, հասկացել են, որ մահացել է, և գիտակցելով կատարվածի լրջությունը՝ որոշել են թաքցնել դիակը: Նրանք նախ ուսումնական գորամասի բակում փոս են փորել, որ տղայի դին թաքցնեն, սակայն հասկանալով, որ այդ կերպ կբացահայտվի, թե ովքեր են կատարել հանցագործությունը, որոշել են կազմակերպել ինքնասպանության սարքերակը⁸⁹:

Իրավապաշտպանները մտահոգիչ են համարում հատկապես այն հանգամանքը, որ դեպքը տեղի է ունեցել ապագա սպաներ պատրաստող ռազմական կառույցում: Իրավապաշտպան, Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի

⁸⁵ <http://www.aravot.am/2015/02/05/539298/>

⁸⁶ <http://azatamart.am/index.php/en/2014-09-17-11-19-21/item/319-հայկազ-բարսեղյանի-սպանությունը>,
<http://news.am/arm/news/250930.html>

⁸⁷ <http://www.slaq.am/arm/news/1003062/>

⁸⁸ <http://www.epress.am/2015/02/04/262160.html>

⁸⁹ <http://www.lin.am/1540975.html>

Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի խոսքերով՝ այս դաժան սպանությունը ևս մեկ անգամ վկայում է զինված ուժերում գոյություն ունեցող վատ բարքերի մասին⁹⁰:

Ռազմական փորձագետ, իրավապաշտպան Ռուբեն Մարտիրոսյանը կարծիք է հայտնել, որ Հայկազին սպանել են՝ դաժանորեն ծեծելով և խոշտանգելով: Հայկազի արյան հետքերը հայտնաբերվել են ննջասենյակում, անկողնում (մեծ քանակությամբ), իսկ արդեն դեպի պտտաձող տանող ճանապարհին ոչ մի արյան հետք չկա: Իրավապաշտպանը ենթադրել է, որ անձինք տեղափոխել են նրան և տեսնելով, որ Հայկազը մահանում է՝ կախել են, որպեսզի հետո ներկայացնեն, թե իբր նա ինքնասպան է եղել⁹¹:

Դեպքի մասին նոր մանրամասներ ի հայտ եկան դեպքից մոտ 1 շաբաթ անց: Հայկազի հոր՝ Արկադիի խոսքերով՝ «այդ օրը բանակի օրն էին նշել»: Դեպքը գիշերն է եղել. հերթապահը երեքն անց կես շրջել է ննջարաններով, Հայկազը այդ ժամանակ քնած է եղել: Իսկ հետո ինքն էլ է գնացել քնելու: Ամեն ինչ հանգիստ է թվացել: Դեպքը պատահել է հերթապահի ստուգումներից հետո:

Հայկազի հորը հասած տեղեկությունների համաձայն՝ որդու բերանը փակել են «շորով», դանակով հարվածել են թևին, իսկ վերջում կախել են: Հայրը հավաստում է, որ շրթունքի վերևի հատվածում խփված էր ու լավ «գրիմ» արած: Ձախ այտի վրա հետք կար, որը գրիմով փակած էր: Թևերը՝ մինչև արմուկները արյան մեջ են եղել: Արկադիի տվյալներով՝ ննջարանում Հայկազից բացի 6 հոգի են եղել: «Հիմա 4-5 հոգի են, որոնք կասկածվում են սպանության մեջ, և վարկածներ կան, որ դրսից էլ է մարդ մտել ինստիտուտ»⁹²:

Պաշտպանության նախարարի արձագանքը դեպքի առնչությամբ

Միջադեպի կապակցությամբ հունվարի 31-ին ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը շտապ խորհրդակցություն է հրավիրել: Նա կարծիք է հայտնել, որ որոշ սպաների անհետևողական աշխատանքի, ծառայողական

⁹⁰ <http://www.azatutyun.am/content/article/26821650.html>

⁹¹ <http://galatv.am/hy/news/ryan-hetqery-haytnabervel-en-nnjasenyakum-ankoghnu-mej-a-razmakan-institutum-spanutyan-errorr-depqn-e/>

⁹² <http://galatv.am/hy/news/ursantin-spanel-en-gishery-qnac-jhamanak-atmum-e-nra-hayry/>

պարտականությունները չկատարելու պատճառով գորամասում գլուխ են բարձրացրել արատավոր բարքերը, որոնց արդյունքում էլ տեղի է ունեցել հանցագործությունը: Նա նաև հավաստիացրել է, որ կատարվելու է ուսումնական գորամասի հաստիքային կազմի արմատական փոփոխություն, պաշտոններից հեռացվելու են մոտ 3-4 տասնյակ անձինք՝ այդ թվում՝ պետ, տեղակալներ, ամբիոնի պետեր, գումարտակի, վաշտի հրամանատարություն, համալրման պատասխանատուներ, հոգեբաններ, այսինքն՝ բոլոր այն անձինք, որոնք ուղղակի կամ անուղղակի կապ են ունեցե՞ծ տեղի ունեցածի հետ⁹³: Նախարարը հանձնարարել է նաև ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա կազմել հեռանկարային պլան՝ հայտնաբերված թերությունները վերացնելու և ուսումնական գործընթացը հիմնովին բարելավելու ուղղությամբ⁹⁴:

Դեպքից հետո ի հայտ եկած նոր հանգամանքներ

2015 թ. փետրվարի 14-ին, ՀՀ Քննչական կոմիտեն տեղեկատվություն է տարածել այն մասնի, որ Հայկազ Բարսեղյանի սպանության դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցված քրեական գործի նախաքննությամբ պարզվել են մի շարք հանգամանքներ, այդ թվում ապացույցներ են ձեռք բերվել՝ սպայական աճնակազմի կողմից դրսևորված անգործության վերաբերյալ:

Հարուցվել է նոր քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 375-րդ հոդվածի 1-ին մասով (իշխանության անգործությունը, որն էական վնաս է պատճառել), որի շրջանակներում փետրվարի 13-ին ձերբակալվել է ռազմական ինստիտուտի սպա, կապիտան Արտյոմ Ավետիսյանը: Ըստ Քննչական կոմիտեի՝ նախաքննությամբ պարզվել է, որ Ա. Ավետիսյանը, ականատես լինելով իր ենթակա անձնակազմի կուրսանտներ Հայկազ Բարսեղյանի և Արշակ Մարտիրոսյանի վիճաբանությանը, միջոցներ չի ձեռնարկել՝ վիճաբանությունը կանխելու ուղղությամբ, չի պարզել դրդապատճառները և չի զեկուցել ըստ ենթակայության, որով էական վնաս է հասցրել զինվորական ծառայության շահերին⁹⁵:

⁹³ <http://news.am/arm/news/250565.html>

⁹⁴ <http://www.yerkir.am/am/news/79606.htm>

⁹⁵ <http://armtimes.com/hy/read/59696>

2015 թ-ի ապրիլին գործի շրջանակներում բացահայտվեց հալածանքի մեկ այլ դրվագ, որն ուղարկվեց Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարան: Մասնավորապես, ըստ «Փաստինֆո»-ի տվյալների՝ սպանության նախորդ օրը Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և Բալետի ազգային թատրոնում՝ ՀՀ ԶՈւ կազմավորման տարեդարձի առթիվ կազմակերպված տոնական համերգից հետո, ռազմական ինստիտուտ վերադառնալու ճանապարհին, ավտոբուսում կուրսանտ, 19-ամյա Արշակ Արծրունու Մարտիրոսյանը վիճաբանել է Հայկազ Արկադիի Բարսեղյանի հետ, հայիոյել և քաշքշել է նրան՝ անպարկեշտ ձևով ստորացնելով նրա պատիվն ու արժանապատվությունը⁹⁶:

Արշակ Մարտիրոսյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 360-րդ հոդվածի 1-ին մասով (զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում զինծառայողին վիրավորանք հասցնելու՝ զինծառայողի պատիվն ու արժանապատվությունն անպարկեշտ ձևով ստորացնելու համար)⁹⁷:

2015թ. մայիսի 21-ին Երևանի Կենտրոն և Նորք Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանը՝ կիրառելով արագացված դատավարության կարգ, Արշակ Մարտիրոսյանին ճանաչել է մեղավոր ու դատապարտել 2 ամսվա կալանքի, որը համաձայն ՔՕ 70-րդ հոդվածի պայմանականորեն չի կիրառվի: Սահմանվել է նաև փորձաշրջան 1 տարի ժամկետով և վերահսկողությունը հանձնվել է գորամասի համապատասխան բաժնի ստորաբաժանմանը⁹⁸:

Սակայն Հայկազ Բարսեղյանի հայրը դեմ էր կուրսանտին դատապարտելուն, քանի որ վստահ էր, որ Հայկազի և վերջինիս միջև տեղի ունեցած վեճը սպանության հետ կապ չունի:

Քրեական գործի ընթացքը/ փաստաբանների մեկնաբանությունները

Մեղադրյալներ Գնել Թևոսյանի և Նորիկ Սահակյանի պաշտպանությունը ստանձնել են համապատասխանաբար ՀՀ փաստաբանների պալատի անդամներ՝ փաստաբաններ Արա Զաքարյանն ու Հովիկ Արսենյանը:

⁹⁶ <http://m.lragir.am/index/arm/1/country/view/113272>

⁹⁷ <http://news.am/arm/news/262414.html>

⁹⁸ <http://yn.am/?index&p=40221&l=am>

Նորիկ Սահակյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանը 2015 թ. փետրվարի 19-ին ահազանգել է, որ գործով անցնող մեղադրյալների նկատմամբ գործի քննության ընթացքում ոստիկանությունում բռնություններ են գործադրվել: Նա չի մանրամասնել իր հայտարարությունը, սակայն վստահեցրել է, որ նպատակը եղել է մեղադրյալներին ստիպել ընդունել իրենց առաջադրված մեղադրանքները⁹⁹:

Փաստաբանի խոսքով՝ դեպքի օրը՝ հունվարի 28-ի լույս 29-ի գիշերը, Նորիկ Սահակյանը հերթապահ սպայի թույլտվությամբ և գիտությամբ իր հետ մտերիմ հարաբերություններ ունեցող երկու այլ կուրսասնտի հետ մինչև գիշերը ժամը 03:00-ն կամ 03:30-ը հենց հերթապահ սպայի սենյակի դիմաց՝ միջանցքում գտնվող սեղանի մոտ պարապելիս է եղել «հրետանու հրաձգություն» առարկան, որից հունվարի 29-ին պիտի ստուգարք հանձնել: Փաստաբանը նաև վստահեցրել է, որ իր պաշտպանյալը ծառայության ընթացքում ոչ մեկի հետ կոնֆլիկտ չի ունեցել¹⁰⁰:

Փաստաբաններ Արսենյանի և Ջաքարյանի խոսքերով՝ նշանակվել են դատաձեռագրաբանական, դատաքիմիական, հետքաբանական, մանրաթելային, տոքսիկոքիմիական և դատանյութագիտական համալիր փորձաքննություններ: Ըստ Ջաքարյանի՝ չի բացառվում, որ դատահոգեբուժական փորձաքննություն նույնպես առաջիկայում նշանակվի: Փորձաքննություններով պետք է պարզվեր նաև, թե արդյոք մեղադրյալները սթափ վիճակում են եղել, թե ոչ¹⁰¹: 2015թ. մարտի վերջին երբ ստացվեցին որոշ փորձաքննությունների արդյունքներ, Նորիկ Սահակյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանը, համաձայան չլինելով փորձաքննության արդյունքների հետ, պահանջեց կրկնակի փորձաքննություն, տարօրինակ համարելով այն հանգամանքը, որ իր պաշտպանյալի վերաբերյալ նույնպես հայտարարել են, որ նա եղել է ոչ սթափ վիճակում:

Իսկ մյուս մեղադրյալի՝ Վաչե Սահակյանի հարազատները վստահ են, որ նա կապ չունի տեղի ունեցածի հետ¹⁰²: News.am-ի հետ զրույցում Վաչեի մորաքույրնասել է, որ հեռախոսով զրույցել են Վաչեի հետ: Նա ասել է, որ ինքն ու Հայկազը շատ լավ ընկերներ են եղել, կոնֆլիկտ չեն ունեցել¹⁰³:

⁹⁹ http://www.forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=237

¹⁰⁰ <http://newsline.am/am/news/view/5108.html> , <http://www.aravot.am/2015/02/05/539298/>

¹⁰¹ <http://news.am/arm/news/257806.html> , <http://news.am/arm/news/258182.html>

¹⁰² <http://news.am/arm/news/251304.html>

¹⁰³ <http://news.am/arm/news/252626.html>

Հայկազի հայրը վրդովմունք է արտահայտել այն հանգամանքի առթիվ, թե իբր մեղադրյալներն իր որդու ընկերներն են եղել: Ա. Բարսեղյանին հասած տեղեկությունների համաձայն՝ Վաչեն և Նորիկն այն տղաներն են, ովքեր կոնֆլիկտ են ունեցել իր որդու հետ և անմիջական կապ ունեն կատարվածի հետ: Նրան նաև տեղեկություններ են հասել, որ չորս կուրսանտներն էլ առանձնացել են վատ վարքով, և նրանցից ոչ ոք իր որդու ընկերը չի եղել¹⁰⁴: Արկադի Բարսեղյանը վստահ է, որ գլխավորը մեղավորները հենց Վաչե Սահակյանն ու Գնել Թևոսյանն են եղել¹⁰⁵:

Ինչ վերաբերում է գնդապետ Զարմիկ Մարկոսյանի որդուն՝ գործով մեղադրյալ Գնել Թևոսյանին, ապա նրանց հարևաններից մեկը՝ արցախյան պատերազմի մասնակից, հրամանատար Գրիգորի Ասատուրովը կարծիք է հայտնել, որ Գնելը նման բան չէր կարող թույլ տալ, քանի որ նա շատ վախկոտ երեխա էր, նույնիսկ արյուն տեսնելիս վախենում էր: Այդ մասին են հավաստել նաև Գնելի մյուս հարևանները, այդ թվում՝ նրա հասակակից ընկերը: Ասատուրովը վստահեցրել է որ Գնելի հարազատների խոսքերով՝ իրենք անձամբ ամեն ինչ անելու են, որ Գնելը արժանի պատիժ կրի, եթե պարզվի, որ նա մասնակից է եղել այդ սպանությանը,¹⁰⁶:

Հարկ է նշել, որ Արկադի Բարսեղյանն ի սկզբանե իրեն որպես տուժողի իրավահաջորդի ներկայացուցիչ էր ընտրել իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցին, սակայն ավելի ուշ փաստաբանի է ընտրել: Արկադիի խոսքերով՝ քննիչներն իրեն խորհուրդ են տվել փաստաբան «վերցնել», քանի որ դա անպայման է, և հավելել են, որ «Ա. Սաքունցն իրավապաշտպան է, չնայած իրավապաշտպանին էլ կարող է վերցնել»¹⁰⁷:

2015 թ-ի ապրիլին հայտնի դարձավ ևս մեկ փորձաքննության արդյունքը, համաձայն որի՝ կուրսանտ Հայկազ Բարսեղյանի մահը վրա է հասել կոկորդիս հասցված վնասվածքի հետևանքով¹⁰⁸:

Նույն ժամանակահատվածում Հայկազ Բարսեղյանի սպանության գործի շրջանակներում բացահայտվեց հալածանքի մեկ այլ դրվագ, որն էլ ուղարկվեց Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության

¹⁰⁴ <http://news.am/arm/news/252987.html>

¹⁰⁵ <http://168.am/2015/02/16/457403.html#.VOHr1niO6d4.facebook>

¹⁰⁶ <http://168.am/2015/02/11/455455.html>

¹⁰⁷ <http://galatv.am/hy/news/r-sagh-asum-en-es-chem-es-chem-ba-im-erexun-o-v-spanec-erewi-4-ic-meky-kasi-es-em-u-gorcy-kverjana-kgnal/>

¹⁰⁸ <http://news.am/arm/news/262373.html>

դատարան: Մասնավորապես, ըստ «Փաստինֆո»-ի տվյալների՝ սպանության նախորդ օրը Ա. Մպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային թատրոնում՝ ՀՀ ԶՈւ կազմավորման տարեդարձի առթիվ կազմակերպված տոնական համերգից հետո, ռազմական ինստիտուտ վերադառնալու ճանապարհին, ավտոբուսում կուրսանտ, 19-ամյա Արշակ Արծրունու Մարտիրոսյանը վիճաբանել է Հայկազ Արկադիի Բարսեղյանի հետ, հայիոյել և քաշքշել է նրան՝ անպարկեշտ ձևով ստորացնելով նրա պատիվն ու արժանապատվությունը¹⁰⁹:

Արշակ Մարտիրոսյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 360-րդ հոդվածի 1-ին մասով (զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում զինծառայողին վիրավորանք հասցնելու՝ զինծառայողի պատիվն ու արժանապատվությունն անպարկեշտ ձևով ստորացնելու համար)¹¹⁰:

2015թ. մայիսի 21-ին Երևանի Կենտրոն և Նորք Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանը՝ կիրառելով արագացված դատավարության կարգ, Արշակ Մարտիրոսյանին ճանաչել է մեղավոր ու դատապարտել 2 ամսվա կալանքի, որը համաձայն ՔՕ 70-րդ հոդվածի պայմանականորեն չի կիրառվի: Սահմանվել է նաև փորձաշրջան 1 տարի ժամկետով և վերահսկողությունը հանձնվել է գորամասի համապատասխան բաժնի ստորաբաժանմանը¹¹¹:

Սակայն Հայկազ Բարսեղյանի հայրը դեմ էր կուրսանտին դատապարտելուն, քանի որ վստահ էր, որ Հայկազի և վերջինիս միջև տեղի ունեցած վեճը սպանության հետ կապ չունի:

Պաշտոնանկություններ՝ կապված դեպքի հետ

2015 թ-ի փետրվարի 2-ին Սերժ Սարգսյանը հաստատել¹¹² է Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի պետ, գեներալ-լեյտենանտ Մարտին

¹⁰⁹ <http://m.lragir.am/index/arm/1/country/view/113272>

¹¹⁰ <http://news.am/arm/news/262414.html>

¹¹¹ <http://yn.am/?index&p=40221&l=am>

¹¹² <http://www.yerkir.am/am/news/79717.htm>, <http://168.am/2015/02/11/455455.html>

Կարապետյանի հրաժարականը: Դեպքից հետո պաշտոնանկ են արվել ինստիտուտի զորքերի ծառայության կազմակերպման գծով տեղակալ, գնդապետ Արմեն Ռազմիկի Սզիկյանը, ինստիտուտի մեկ այլ տեղակալ, գնդապետ Պողոս Գարուշի Աբրահամյանը, ինչպես նաև Գնել Թևոսյանի հայրը՝ շտաբի պետ Զարմիկ Անդրանիկի Մարկոսյանը:

«Ժողովուրդ»-ի հետ զրույցում Մարտին Կարապետյանն ասել է, որ ինքը վատ հոգեվիճակում է և անգամ պաշտոնանկ լինելուց հետո դժվարանում է խոսել ինստիտուտում կատարվածի մասին¹¹³: Նա նշել է, որ կատարվածի մեջ տեսնում է իր մեղքի չափաբաժինը, ինչ համար էլ հրաժարական է ներկայացրել:

Վերջին մեկուկես տարվա ընթացքում սա երկրորդ սպանության դեպքն է բարձրագույն զինվորական հաստատությունում: 2013թ. հունիսի 1-ին համաձայնագրի կողմից սպանվեց նույն ինստիտուտի կուրսանտ Սիփան Մովսիսյանը: Այն ժամանակ նույնպես ռազմական ինստիտուտի պետը հրաժարականի դիմում էր ներկայացրել, սակայն ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը բարձր գնահատելով գեներալի անցած պատերազմական ուղին՝ չէր ընդունել հրաժարականը:

Արթուր Սաքունցն ավելի լուրջ խնդիր է համարում այն հանգամանքը, որ Մարտին Կարապետյանը, հնարավոր է, ի վիճակի չլինելով լուծելու որոշակի խնդիրներ, զբաղեցրած պաշտոնից ազատման դիմում է ներկայացրել: Սակայն նրան չեն ազատել, և ավելին, «հնարավոր է՝ չեն ապահովվել այնպիսի անհրաժեշտ պայմաններ, որպեսզի մարդը կարողանա լիարժեք ղեկավարել»¹¹⁴:

Սերժ Սարգսյանի հրամանագրով 2015 թվականի փետրվարի 6-ին Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի պետ է նշանակվել գեներալ-մայոր Արմեն Ղահրամանյանը: Վերջինս ԼՂ պաշտպանության նախարարի տեղակալն էր, դարաբաղյան պատերազմի մասնակից¹¹⁵:

Հարազատները Հայկազ Բարսեղյանի մասին

Կուրսանտ Հայկազ Բարսեղյանը Արարատի մարզի Նիզամի գյուղից էր: Մոնթե Մելքոնյանի անվան ռազմամարզական վարժարանն ավարտելուց հետո ընդունվել էր

¹¹³ <http://www.yerkir.am/am/news/79882.htm>

¹¹⁴ <http://www.azatutyun.am/content/article/26834110.html>

¹¹⁵ <http://www.azatutyun.am/content/article/26834110.html>

Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտ: Նիզամիի գյուղապետի խոսքերով՝ իրեն դեպքի մասին հունվարի 29-ի վաղ առավոտյան տեղեկացրել են նախարարությունից: Զինկոմիսարիատի աշխատակիցը, ըստ Կարապետյանի, հայտնել է միայն այն, ինչ դեպքի մասի նշված է պաշտոնական հաղորդագրության մեջ և ոչ մի լրացուցիչ տեղեկություն¹¹⁶:

Հայկազը գյուղապետի հետ զրույցներում ծառայությունից երբեք չի բողոքել: Հայկազի հոր մտերիմ ընկերոջ՝ Էդգարի խոսքերով՝ 2014 թ-ի դեկտեմբերի 31-ից 2015 թ-ի հունվարի 7-ը ինստիտուտի ղեկավարությունը Հայկազին տուն էր ուղարկել որպես տոնական խրախուսանք: Արձակուրդի ավարտից հետո Հայկազը ծնողների հետ չի խոսել, ասել է՝ եթե պետք լինի, ես ձեզ կգանգահարեմ:¹¹⁷ Հարազատների խոսքերով՝ Հայկազը շատ խելացի, մարզված երիտասարդ է եղել: Նա ոչ մի անգամ չի տրտնջացել և ծնողներին ու հարազատներին էլ չի բողոքել ծառայության պայմաններից ու վայրից, միայն ասել է, որ ամեն ինչ կարգին է¹¹⁸:

Հոր կարծիքով՝ որդուն նախանձել են, քանի որ նրան շատ են գովացել լավ ծառայության համար: Նրան նույնիսկ ցանկացել են սերժանտի կոչում տալ, սակայն, ըստ հոր՝ ինքը հրաժարվել է, և սերժանտի կոչումը տվել են ձերբակալվածներից մեկին՝ գնդապետի որդուն՝ Գնել Թևոսյանին:¹¹⁹:

Մպանություն

Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

1. Տիգրան Միմոնյան (լեյտոնանտ)

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հրապարակած մամուլի հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի փետրվարի 10-ին՝ ժամը 19:55-ի սահմաններում, ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Տիգրան Սամվելի Միմոնյանը (ծնվ. 1991թ.)¹²⁰:

¹¹⁶ http://www.forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=228

¹¹⁷ <http://www.lin.am/1536129.html>

¹¹⁸ <http://galatv.am/hy/news/panvac-zincarayoghin-hugharkavorum-en-aysor-izami-gyughi-gerezmanatany/>

¹¹⁹ <http://galatv.am/hy/news/ursantin-spanel-en-gishery-qnac-jhamanak-atmum-e-nra-hayry/>

¹²⁰ <http://galatv.am/hy/news/artakan-henaketum-1991t-cnvac-zincarayogh-e-mahacel/>

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քնչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ¹²¹:

Հարուցված քրեական գործով ձերբակալվել է նույն զորամասի զինծառայող, ավագ լեյտենանտ Տարոն Գեղեռնյանը¹²²:

Տիգրանի հարազատները դեպքի օրը՝ փետրվարի 10-ի երեկոյան անընդհատ զանգահարել են Տիգրանին, բայց նրա հեռախոսն անջատված է եղել¹²³: Ջինծառայողը մոր հետ վերջին անգամ խոսել է դեպքից երկու օր առաջ¹²⁴:

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից ձեռնարկված միջոցները

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի աշխատակիցներն այցելել են զինծառայողի հարազատներին: Ըստ հարազատների հայտնած տեղեկությունների՝ 2015թ. փետրվարի 10-ի լույս 11-ի գիշերը՝ ժամը 1:15-ի սահմաններում, Տիգրանի հայրը զանգ է ստացել հարևանից, ով նրան շտապ կանչել է իրենց տուն և հայտնել, որ Վանաձորի զինկոմիսարիատից քիչ առաջ զանգահարել են իրենց տուն և տեղեկացրել դեպքի մասին: Հարևաններին ոչ մի այլ մանրամասներ չեն հայտնել:

Հաջորդ օրը՝ փետրվարի 11-ի առավոտյան, զինկոմիսարիատի աշխատակիցն անձամբ այցելել է Սիմոնյաններին՝ ներկայացնելով դեպքի մասին որոշ մանրամասներ:

Ջինկոմիսարիատի աշխատակիցը հայտնել է, որ դեպքը տեղի է ունեցել մարտական դիրքերում, երբ Տիգրանը և իր ծառայակիցը, լսելով շան հաչոցներ, դուրս են եկել ստուգելու իրավիճակը: Վազելով հակառակ ուղղություններով և մի կետում դուրս գալով միմյանց դիմաց՝ Տիգրանի ծառայակիցը արձակել է կրակոց, որը դիպել է Տիգրանին՝ նրան պատճառելով մահացու վիրավորում: Սակայն, հարազատներն այս վարկածը խելամիտ չեն համարում, քանի որ կարծում են, որ տղաները չէին կրակի միմյանց ուղղությամբ՝ արդեն իսկ իմանալով, որ այդ տարածքում հնարավոր էր հակառակ ուղղությամբ վազելու դեպքում դուրս գալ դեմ դիմաց: Տիգրանի

¹²¹ <http://168.am/2015/02/11/455453.html>

¹²² <http://hra.am/hy/events/2015/02/13/soldier>

¹²³ <http://news.am/arm/news/252199.html>

¹²⁴ <http://news.am/arm/news/252199.html>

ընկերներից մեկը, ով մասնակցել է դիակի գնությանը, հարազատներին հայտնել է, որ զինձառայողի մարմնի վրա հայտնաբերվել է հրազենային 4 վնասվածք՝ 2-ը թևի, 1-ը գլխի շրջանում, 1-ը ուսի հատվածում (դիմացի մասից):

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նախագահ, իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցի համոզմամբ՝ անհրաժեշտ էր գործ հարուցել հենց սպանության հողվածով՝ գործում ներգրավելով նաև հրամանատարական կազմին: Ըստ Սաքունցի՝ անգամ մարտական հերթապահություն կրելու կանոնները խախտելու հիմքով հարուցված քրեական գործը հուշում է, որ Պաշտպանության բանակը, այնուամենայնիվ, թերացել է:

Իրավապաշտպան Վարդան Հարությունյանը հավելում է, որ խնդիրը չկանոնակարգված միջանձնային հարաբերություններն են, որոնց հետևանքով տեղի ունեցած ծանր կամ մահացու դեպքերը հաճախ կոծկվում են մարտական հերթապահության կանոնները խախտելու հողվածով¹²⁵:

Տիգրանը Վանաձորից էր: Տան ավագ որդին էր: Նրա կրտսեր եղբայրը, որը պարտադիր զինձառայության մեջ էր, վաղաժամկետ զորացրվել է:

Դպրոցն ավարտելուց հետո Տիգրանը բարձր միավորներով ընդունվել էր Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտ: Ունենալով հնարավորություն ընտրելու հրետանային կամ մոտոհրաձգային ստորաբաժանումներից մեկը՝ Տիգրանն ընտրել է երկրորդը, վստահեցնելով մորը, որ այդտեղ նա ավելի մեծ հաջողությունների կհասնի:

Զ. Ինքնասպանություն

1. Ալբերտ Սաֆարյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած մամուլի հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի փետրվարի 27-ին՝ ժամը 20:40-ի սահմաններում, ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինձառայող, Ալբերտ Էմիլի Սաֆարյանը / ծնվ. 1996թ.)¹²⁶:

¹²⁵ <http://www.azatutyun.am/content/article/26849717.html>

¹²⁶ <http://armlur.am/314167/>

News.am-ի տվյալներով՝ Ալբերտ Սաֆարյանը, իրեն ամրակցված ինքնաձիգով մահացու հրազենային վնասվածք է հասցրել ինքն իրեն՝ ստորին ծնոտի շրջանում¹²⁷:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով (ինքնասպանության հասցնելը)¹²⁸:

Քրեական գործի շրջանակներում ձերբակալվել է 3 անձ՝ վաշտի ավագ, ենթասպա Արայիկ Սուքիասյանը, ժամկետային զինծառայողներ՝ շարքային Գևորգ Ղազարյանը և կրտսեր սերժանտ Միհրան Հովակիմյանը:

Ժամկետային զինծառայողները կասկածվում են ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 359-րդ հոդվածի 1-րդ մասով և 359-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված հանցագործություններ կատարելու մեջ (մի խումբ անձանց կողմից զինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնադրային կանոնները խախտելը նրանց միջև ստորադասության հարաբերությունների բացակայության դեպքում, որն արտահայտվել է ծաղրուծանակի ենթարկելով կամ հալածելով կամ ծեծելով կամ այլ բռնի գործողություններ կատարելով), իսկ վաշտի ավագը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 358.1 հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված հանցագործություն կատարելու մեջ (զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու կապակցությամբ ստորադասին ծեծելը կամ նրա նկատմամբ այլ բռնություն գործադրելը)¹²⁹:

Ա. Սուքիասյանի, Մ. Հովակիմյանի, Գ. Ղազարյանի նկատմամբ որպես խափանման միջոց է կիրառվել կալանավորումը¹³⁰:

Վերջին անգամ՝ փետրվարի 23-ին, Ալբերտը հեռախոսով խոսել է հոր՝ Էմիլ Սաֆարյանի հետ և տեղեկացրել, որ ոչ մի խնդիր չունի ու ամեն ինչ լավ է:

Հոր խոսքերով՝ իրենք չեն հավատում ինքնասպանության վարկածին: Զինկոմիսարիատում նրան տեղեկացրել են, թե իբր Ալբերտը ինքնասպանություն գործելուց առաջ նամակ է թողել: Նամակը, սակայն, ծնողներին զինկոմիսարիատում չեն ցույց տվել, միայն բովանդակությունն են ասել, թե իբր ընտանիքում խնդիրներ են եղել, և այդ պատճառով նա ինքնասպան է եղել:

¹²⁷ <http://news.am/arm/news/255039.html>

¹²⁸ <http://galatv.am/hy/news/amketayin-zincarayogh-lbert-afaryani-mahvan-depqi-artiv-harucvel-e-qreakan-gorc/>

¹²⁹ <http://news.am/arm/news/255039.html>

¹³⁰ <http://pastinfo.am/hy/node/64271>

Ալբերտի հարևանները նույնպես չեն հավատում ինքնասպանության վարկածին. ընտանիքի մասին միայն դրական են խոսում: Հիշում են, որ ծառայությունից չէր դժգոհում:

Դեպքից մոտ երեք ամիս անց՝ 2015թ. հունիսի 6-ին, զինծառայողի հայրը՝ Էմիլ Սաֆարյանը, News.am¹³¹-ի հետ զրույցում հայտնել է, որ ըստ գործող քննիչի՝ ինքնասպանության վարկածը հերքվել է, և իրականում տեղի է ունեցել սպանություն:

Գործի նախաքննությունը շարունակվում է:

Ալբերտն ընդամենը ութ ամսվա զինծառայող էր: Սովորում էր Ֆինանսատնտեսական քոլեջի Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների բաժնում:¹³²:

2. Հարություն Համբարյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հաղորդած տեղեկությունների համաձայն՝ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասում մարտական հերթապահությունը կրելու ժամանակ մայիսի 8-ին՝ ժամը 15:10-ին, մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Հարություն Հրայրի Համբարյանը (ծնվ.1995թ.)¹³³:

Հաջորդ օրը ՀՀ Քննչական կոմիտեի կողմից տեղեկացվեց, որ ըստ նախնական տվյալների, ժամկետային զինծառայող, շարքային Համբարյանը մահացել է իրեն ամրակցված ԱԿՄՍ տեսակի ինքնաձիգից իր գլխի ճակատային հատվածում արձակված կրակոցի հետևանքով ստացած հրազենային վիրավորումից:

Դեպքի առթիվ Ջինվորական քննչական գլխավոր վարչության երրորդ կայազորային քննչական բաժնում մայիսի 8-ին հարուցվել է քրեական գործ¹³⁴՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով (ինքնասպանություն կամ ինքնասպանության փորձ):

Դեպքից մոտ երեք շաբաթ անց՝ մայիսի 26-ին, ՀՀ քննչական կոմիտեն հայտնել է, որ քննվող գործի շրջանակներում ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 359-րդ հոդվածի 1-ին մասով (Ջինվորացիների փոխհարաբերությունների կանոնադրային կանոնները խախտելը նրանց միջև ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների

¹³¹ <http://news.am/arm/news/270001.html>

¹³² <http://news.am/arm/news/254829.html>

¹³³ http://www.forights.am/?ln=1&id=10&page_id=266

¹³⁴ <http://armday.com/?p=36288>

բացակայության դեպքում, որն արտահայտվել է ծաղրուծանակի ենթարկելով կամ հալածելով կամ ծեծելով կամ այլ բռնի գործողություններ կատարելով) և 360-րդ հոդվածի 1-ին մասով (Զորամասում կամ զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում զինծառայողին վիրավորանք հասցնելը՝ զինծառայողի պատիվն ու արժանապատվությունն անպարկեշտ ձևով ստորացնելը մեկ այլ զինծառայողի կողմից) մեղադրանք է առաջադրվել Համբարյանի ծառայակից, ավագ հրաձիգ-զենիթահար, շարքային Դ. Հարությունյանին:

Քննիչը միջնորդություն է ներկայացրել դատարան՝ մեղադրյալի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կալանավորումը կիրառելու վերաբերյալ, ինչը դատարանը մերժել է:

Նախաքննության օրինականության նկատմամբ հսկողություն իրականացնող դատախազը դատարանի որոշման դեմ ներկայացրել է վերաքննիչ բողոք¹³⁵

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից տարածված տեղեկատվությունը դեպքի վերաբերյալ¹³⁶

2015թ. մայիսի 12-ին այցելելով Հարություն Համբարյանի հարազատներին՝ Լոռու մարզի Արևաշող գյուղ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի աշխատակիցները պարզել են, որ Հարությունը ծառայում էր ԼՂ Մարտակերտի շրջանի «Ինտերնատ» կոչվող զորամասում՝ հակաօդային պաշտպանության (ՀՕՊ) զորքերում: Դեպքի նախորդ օրը՝ մայիսի 7-ին, Հարությունը հեռախոսագրույց է ունեցել ավագ քրոջ՝ Հասմիկ Համբարյանի հետ: Ըստ Հասմիկի՝ նրա տրամադրությունը շատ բարձր է եղել:

Հարությունի ծառայակից ընկերներից մեկը զինվորի հուղարկավորության ժամանակ նրա ծնողների հետ զրուցելիս հայտնել է, որ դեպքը տեղի է ունեցել Հարությունի մարտական հերթապահության ժամանակ՝ մարտական հենակետում: Մարտական հենակետը, սակայն, ըստ քրոջ, առաջին զժից մոտ 7 կմ հեռու է: Հարություն Համբարյանի մարտական հերթապահությունը նշանակված է եղել 2015թ. մայիսի 8-ին ժամը 14:00-ից 16:00-ն, իսկ դեպքը, ինչպես հայտնի է, տեղի է ունեցել 15:10-ին: Նրա ծառայակից ընկերը տղայի հարազատներին հայտնել է, որ

¹³⁵ <http://www.epress.am/2015/05/27/զինվորի-մահվան-առթիվ-հարուցված-քրգոք.html>

¹³⁶ <http://hcav.am/events/13-05-2015-3/>

առավոտյան Հարությունը լվացել է գլուխը, հարդարվել, «կանտովկան» մաքրել, կոկիկ հագնվել (ինչպես միշտ) և դուրս է եկել ծառայության: Դեպքի պահին, ըստ Հարությունի ծառայակիցներից մեկի՝ հարազատներին տրամադրած տեղեկությունների, Հարությունից մոտ 30 մետր հեռավորության վրա գտնվել է նրա ծառայակիցներից մեկը (ըստ Հարությունի քրոջը հասած տեղեկությունների՝ երկու հոգի, որոնցից մեկը սթրեսի պատճառով չի կարողանում խոսել և պառկած է հոսպիտալում): Ըստ Հարությունի հորը՝ նրա ընկերներից մեկի կողմից հաղորդած տեղեկությունների՝ ժամը 15:10-ի սահմաններում Հարությունի այն ծառայակիցը, որը մոտ է գտնվել նրան դեպքի պահին, ինչ-որ բան նկատելով՝ Հարությունին հարցրել է. «Հարու՛թ, եղ ի՞նչ ես անում»: Հարությունը պատասխանել է. «Հէ՛ջ, ոչ մի բան»: Դրանից հետո հնչել է կրակոց, իսկ ծառայակիցը վազել է օգնության: Հարությունի ընկերներից մեկը նրա ծնողներին պատմել է, որ ինքը դեպքի պահը չի տեսել և դեպքի մասին իմացել է միայն այն ժամանակ, երբ աղմուկ է լսել, ու երբ ժամանել է շտապօգնության մեքենան: Հարությունի հարազատները ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի աշխատակիցներին հայտնեցին, որ իբր թե Մարտակերտում խոսակցություն է եղել, որ մահվան պատճառն անորոշ է: Այսինքն՝ միանգամից պարզ չի եղել, թե արդյոք դեպքը ինքնասպանության հետևանք է, թե ոչ: Իսկ հաջորդ օրն արդեն ՀՀ Քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչության երրորդ կայազորային քննչական բաժնում հարուցվել է քրեական գործ ինքնասպանության հասցնելու հողվածով: Հարությունի հոր խոսքերով՝ դիահերձման ժամանակ ներկա են գտնվել նաև իր հարազատներից և ընկերներից: Քրոջ խոսքերով՝ Հարությունի հրազենային վիրավորումը եղել է ճակատային հատվածում՝ վերևի մասից: Հարությունն ունեցել է կարճատեսություն և կրել է օպտիկական ակնոց: Հարությունի մարմինն ընկած է եղել բերանքսիվայր, ակնոցը մանր փշրված է եղել:

Հարությունի հոր՝ Հրայր Համբարյանի խոսքերով, դեպքի օրն իրենց ընտանիքի բոլոր անդամները վաղ առավոտից տանը չեն եղել: Տուն վերադարձել են միայն երեկոյան ժամը 19:00-ի սահմաններում: Դեպքի մասին իրենք առաջին անգամ տեղեկացել են «Արմենիա» հեռուստաընկերության 20:00-ին թողարկվող «Ժամը» լրատվական հաղորդման ընթացքում ներկայացվող տեղեկատվական վազող տողից: Ըստ հոր՝ թողարկման ժամանակ Հարությունի ազգանվան մեջ առկա է եղել տառասխալ՝ Համբարյանի փոխարեն գրված է եղել Ղամբարյան, ինչը փոքր-ինչ

թեթևացրել է ընտանիքի անդամների լարվածությունը: Սակայն մոտ 10 րոպե անց հեռախոսագանգով զինկոմիսարիատի աշխատակիցը Հարությունի հորը տեղեկացրել է, որ տղան «վիրավորում է ստացել և որ նրան տեղափոխում են Երևան»: Սակայն, քույրը հայտնեց, որ մինչ այդ պահը նա արդեն իսկ համացանցի նորություններով տեղեկացել էր, որ «Հարությունը մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել»:

Ըստ քրոջ, Հարությունը միշտ գոհ է եղել իր ծառայությունից և ծառայության վայրից, քանի որ այն մարտական հենակետը որտեղ նա ծառայել է, բավականին հեռու է եղել առաջին զծից: Հարությունը նաև հայտնել է, որ ՀՕՊ ուժերում ծառայությունը համեմատաբար ավելի հեշտ է անցնում: Իսկ այդտեղ նա ծառայության էր անցել այն պատճառով, որ «լավ էր հաշվարկներից ու զծագրությունից», ասում է Հարությունի քույրը: Ըստ Հասմիկի՝ Հարությունի հրամանատարները միշտ գոհ են եղել նրա ծառայությունից: Նա շատ կենսուրախ եհտասարդ էր, ֆուտբոլի մեծ երկրպագու:

Զինծառայողների բոլոր հարազատները և համագյուղացիները վստահ են, որ կյանքն այդքան շատ սիրող, ծնողների համար այդքան շատ անհանգստացող և այդքան հավասարակշռված մարդը, ինչպիսին Հարությունն էր, ուղղակի չէր կարող ինքնասպանություն գործել: Հարությունի հայրը նաև նշեց, որ իր որդին նույնիսկ սիրած աղջիկ չի ունեցել, ում պատճառով կարող էր դիմել այդ քայլին: Հարություն Համբարյանը սովորում էր Հայաստանի Ագրարային Համալսարանի Հողաշինարարության և հողային կադաստրի ֆակուլտետում: Զորակոչվել էր զինծառայության 2014 թ. հունվարի 13-ին: Նրա ծառայության ավարտին մնացել էր 8 ամիս:

3. Էդուարդ Մելքունյան /պաշտոնական հաղորդագրության մեջ՝ Էդգար Մելքունյան/

ԼՂ ՊԲ-ի կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն հունիսի 11-ին՝ ժամը 01:30-ի սահմաններում, ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում գոհվել է ժամկետային զինծառայող, 1995թ. ծնված Էդգար Գենադիի Մելքունյանը¹³⁷:

137 <http://iravaban.net/89491.html>

Ըստ նախնական տվյալների՝ իրեն ամրակցված ինքնաձիգից ինքն իրեն ծնոտի շրջանում հասցրել է մահացու հրազենային վնասվածք¹³⁸:

Զինճառայողի մահվան դեպքի առթիվ ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով¹³⁹:

Ինչպես պարզ դարձավ հետազայում՝ armlur.am լրատվական կայքի հետ զինճառայողի քրոջ՝ Լիանայի զրույցից, զինճառայողի անվան մեջ պաշտոնական հաղորդագրությունում առկա են եղել տառապիսալներ, քանի որ զինճառայողի իրական անունը ոչ թե Էդգար Մելքոնյան է, ինչպես տարածել է ԼՂ ՊԲ մամուլի ճառայությունը, այլ՝ Էդուարդ Մելքումյան: Զինճառայողի ընտանիքը տարօրինակ է համարում այս հանգամանքը, որ համաձայն վարկածներից մեկի՝ կրակոցը տեղի է ունեցել զենքը մաքրելու պահին: Զինճառայողի ընտանիքը հատկապես զարմանալի է համարում այն, թե ինչու պետք է զինվորը գիշերը՝ ժամը 1:00-ի սահմաններում, զենք մաքրի: Ավելին՝ ընտանիքին ասել են, թե իբր դեպքը եղել է զուգարանի մոտ: Էդուարդի քույրը հավաստում է, որ «զինվորները զուգարան գնալիս ուղեկցող ունեն, հետևաբար նրա հետ մարդ է եղել, թող պարզեն՝ ով է»: Լիանան նաև հավելեց, որ եղբոր աչքերի հատվածում կապտուկներն են եղել, իսկ այտերից մեկը քերծված է եղել, ինչի առաջացման պատճառներն առայժմ իրենց հայտնի չեն:

Զինճառայողի հայրը՝ Գենադի Մելքումյանը, նշեց, որ դեպքից երկու օր առաջ խոսել է որդու հետ: Նրա խոսքերով՝ Էդուարդն այդ օրը շատ ուրախ էր խոսում: Ընդամենը երկու օր հետո դիրքերից իջնելու էր: Հայրը վստահ է, որ իր որդին չէր կարող ինքնասպան լինել՝ համոզված լինելով, որ «այս ամենը սարքել են»¹⁴⁰:

Շարքային Էդգար Մելքոնյանը Քաշաթաղի շրջանի Բերձոր քաղաքից էր, ընտանիքի միակ տղան: Ապրում էր ծնողների և քրոջ հետ: Զորացրվելուն 20 օր էր մնացել, ինչը ևս ստիպում է հարազատներին չհավատալ ինքնասպանության վարկածին¹⁴¹:

4. Մավրիկ Մելիքյան (լեյտենանտ)

¹³⁸ <http://www.lragir.am/index/arm/0/right/view/115747>

¹³⁹ <http://www.investigative.am/news/view/edgar-melkonyan.html>

¹⁴⁰ <http://armlur.am/375444/>

¹⁴¹ <http://operativ.am/?p=123461&l=am/martakan+henaketum+mahacac+zincarayox+edgar+meligonyani+zoracrvelun+20+or+er+mnacel>

2015թ. հունիսի 1-ն ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն՝ ըստ նախնական տվյալների, 2015 թվականի հունիսի 30-ին ժամը 13:00-ի սահմաններում, ՀՀ ՊՆ հյուսիսարևելյան հատվածում տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տարածքում հայտնաբերվել է լեյտենանտ Մավրիկ Խաչատուրի Մելիքյանը՝ գլխի շրջանում ստացած հրազենային գնդակային վնասվածքով: Զինվորական հոսպիտալ տեղափոխելու ճանապարհին զինծառայողը մահացել է¹⁴²:

Նույն օրը ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով¹⁴³:

Ըստ ՀՀ քննչական կոմիտեի՝ Մելիքյանն իրեն ամրակցված «ՊՄ» տեսակի ատրճանակից կրակոց է արձակել իր գլխի շրջանին և ՀՀ ՊՆ Վարդենիսի զինվորական հոսպիտալ տեղափոխելու ճանապարհին ստացած մարմնական վնասվածքից մահացել է:

Է. Առողջական / ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփութ վերաբերմունք/

1. Հայկ Մարգարյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած մամուլի հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի մարտի 22-ին ԼՂ ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում ժամը 17:15-ի սահմաններում հանկարծամահ է եղել ժամկետային զինծառայող Հայկ Տարոնի Մարգարյանը՝ (ծնվ. 1992 թ.)¹⁴⁴:

News.am-ի¹⁴⁵ տվյալներով՝ դեպքը տեղի է ունեցել շատ արագ, բուսիների ընթացքում. զինծառայողն իրեն վատ է զգացել, ջուր է խնդրել և ուշաթափվել: Հոսպիտալ տանելու ճանապարհին նա մահացել է:

Զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում քննություն է իրականացվում՝ պարզելու ժամկետային զինծառայող, սերժանտ Հայկ Մարգարյանի

¹⁴² <http://www.mil.am/1435737374>

¹⁴³ <http://168.am/2015/07/01/510323.html>

¹⁴⁴ <http://civilnet.am/2015/03/23/nkr-soldier-died/#.VRADLdKsW7z>

¹⁴⁵ <http://news.am/arm/news/258307.html>

մահվան հանգամանքներն ու պատճառները: Դեպքի առթիվ նախապատրաստվում են նյութեր, նշանակվել է դատաբժշկական փորձաքննություն¹⁴⁶:

Shamshyan.com-ի¹⁴⁷ տեղեկություններով՝ Հայկը երբեք առողջական խնդիրներ չի ունեցել: Ավելին՝ զբաղվել է լողով և սովորել է Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտում: Հարազատները կարծում են, որ Հայկի մահը վրա է հասել ճնշման կամ վախի ազդեցության տակ, քանի որ նա բնավորությամբ շատ հանգիստ էր, իսկ ծառայակիցների կողմից փորձեր են արվել ճնշել և վախեցնել նրան՝ գուցե նաև՝ անհաջող կատակ անելով:

Հարևաններից մեկը նշել է, որ ծառայության ընթացքում քնած ժամանակ նրա ձեռքի մեջ անգամ պայթուցիկ են դրել և արթնացրել նրան, որից հետո Հայկը շատ է վախեցել:

Հարազատները սպասում են դատաբժշկական փորձաքննության արդյունքներին:

Հայկն ընդամենը 1-2 ամիս հետո պետք է գորացրվեր: News.am-ի տեղեկություններով՝ նա զորակոչվել 2013 թվականին:

2. Խոր Սարոյան

Դեռևս 2015 թվականի մայիսի 26-ին politik.am լրատվական կայքը հրապարակեց մի հոդված, որում ներկայացվում էր 2015 թ. հուլիսի 12-ին ՀՀ ԶՈՒ զորակոչված և 4 ամիս անց՝ մայիսի 4-ին, բարձր ջերմությամբ բուժկետ տեղափոխված զինծառայող Խոր Սարոյանի առողջական վիճակի մասին:

Ըստ զինծառայողի մոր՝ տիկին Ասիայի, իր որդուն մեկ շաբաթ անգիտակից պահել են զորամասի բուժկետում 39-40 աստիճան ջերմությամբ, որից հետո տեղափոխել են Վանաձորի հոսպիտալ և նույն կերպ պահել այնտեղ: Հետո տեսնելով, որ երիտասարդը ծանր վիճակում է, ոտքերը չի կարողանում շարժել, տեղափոխել են ՀՀ ՊՆ Կենտրոնական կլինիկական զինվորական հոսպիտալ, որտեղ էլ Սարոյանի վիճակը գնալով վատթարացել է: Բժիշկները Սարոյանի ծնողներին ամեն օր վստահեցրել են, որ իրենց որդին կվիրահատվի, սակայն նրան այդպեղ էլ չեն

¹⁴⁶ <http://news.am/arm/news/258325.html>, <http://www.investigative.am/news/view/zinvo-hankarcamah.html>

¹⁴⁷ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/03/28/47723/>

վիրահատել: Քանաքեռի հիվանդանոց տեղափոխելուց և մեկ շաբաթ զինծառայողին այնտեղ պահելուց հետո, Սարոյանին ծանր վիճակով ուղարկել են տուն¹⁴⁸:

Իսկ մայիսի 29-ին նույն լրատվական կայքը¹⁴⁹ տեղեկացրեց, որ առավոտյան Խդր Սարոյանը մահացել է:

19-ամյա Խդր Սարոյանը Արարատի մարզի Նորամարգ գյուղից էր: Սովորում էր Երևանի պետական համալսարանի Աստվածաբանության ֆակուլտետում: Ազգությամբ եզդի էր¹⁵⁰:

Նորամարգ համայնքի ղեկավար Սարգիս Գալստյանը armlur.am-ի հետ զրույցում նշել է, որ զինծառայողի ծնողները վստահեցնում են, որ Խդրը մինչ գորակոչվելը որևէ խնդիր չի ունեցել, երբեք չի բողոքել: Սարոյանի մորեղբայրը՝ Խուդո Խուդոյանը հայտնել է, որ բժշկական հանձնաժողովը որևէ խնդիր չի արձանագրել Խդրի մոտ: Սակայն հետագայում հարազատներն իմացել են, որ բժշկուհիներից (հավանաբար նկատի ունեն գորակոչային հանձնաժողովի) մեկն ինչ-որ արձանագրություններ է արել, որոնցում նշված է եղել այն հանգամանքը, որ նորակոչիկը պիտանի չէ ծառայության համար և չի կարող գորակոչվել:

Հարազատները զարմանում են, թե ինչպես կարող էր 4 ամսվա ընթացքում տղայի մոտ չարորակ քաղցկեղ հայտնաբերվել: Ըստ Սարոյանի մորեղբոր՝ իրենց տեղեկացրել են, որ քաղցկեղի նշանները մի քանի տեղ են եղել, այդ թվում՝ ստամոքսում: Որոշ տվյալներով¹⁵¹ զինծառայողին չեն հավատացել, որ իրեն վատ է զգում և մտածել են «սաչոկ» է:

ՊՆ մամուլի խոսնակը armlur.am-ին հայտնել է, որ զինծառայողի մոտ քաղցկեղը հայտնաբերվել է ծառայության ընթացքում, որն արագ զարգացել է: Ըստ նրա՝ բժիշկները երկար ժամանակ արել են հնարավորը նրա կյանքը փրկելու համար, սակայն նրանց չի հաջողվել:¹⁵²

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ դեռևս հայտնի չեն:

¹⁴⁸ <http://politik.am/26-05-2015-zinhashmandam/>

¹⁴⁹ <http://politik.am/2018521325/>

¹⁵⁰ <http://hraparak.am/?p=80468&l=am%2Fbanakum+qaxckexic+mahacac+zinvorin+chen+havatacel+mtacel+en+sachok+e>

¹⁵¹ <http://hraparak.am/?p=80468&l=am%2Fbanakum+qaxckexic+mahacac+zinvorin+chen+havatacel+mtacel+en+sachok+e>

¹⁵² <http://armlur.am/363265/>

* Արթուր Աֆյան (պայմանագրային զինճառայող)

2015 թվականի փետրվարի 21-ին *aravot.am*-ը տեղեկատվություն տարածեց այն մասին, որ գիշերվանից (փետրվարի 20-ի լույս 21-ի գիշերը) կորել է Շիրակի մարզում տեղակայված ռուս սահմանապահ զորքերի (Գյումրիում տեղակայված 102-րդ ռուսական ռազմաբազայի) պայմանագրային զինճառայող Արթուր Աֆյանը (ծնվ. 1989թ.): Դեպքի մասին զինճառայողի կինը հայտնել էր Շիրակի մարզային ոստիկանությանը: Ոստիկանությունից հետագայում տեղեկացվեց, որ զինճառայողը զինված չի եղել և գիշերը մինչև ժամը 2-ը կապ է ունեցել Մարմաշեն գյուղում հայրական տուն հյուր գնացած իր կնոջ՝ Ալվարդ Մկրտչյանի հետ, սակայն փետրվարի 21-ին աշխատանքի չի ներկայացել: Զինճառայողն ազատ օր է ունեցել, որից հետո չի ներկայացել աշխատանքի¹⁵³: 2015 թ. մարտի 8-ին Շիրակի մարզի Մայիսյան գյուղի մոտակայքում հայտնաբերվել է Արթուր Աֆյանի դիակը՝ կախված վիճակում¹⁵⁴:

ՀՀ Քննչական կոմիտեի Շիրակի մարզային քննչական վարչությունում նախապատրաստված նյութերով դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով¹⁵⁵ (սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը):

«Ժողովուրդ» օրաթերթի տեղեկություններով Արթուրը Աֆյանը Տավուշի մարզի Հովք գյուղից էր: ԳԱԼԱ-ի¹⁵⁶ հետ զրույցում Մարմաշենի գյուղապետը հայտնել է, որ Արթուրը կնոջ եւ երեխայի հետ բնակվում էր Գյումրիում վարձակալած բնակարանում:

Ըստ գյուղապետի՝ Արթուրը 3500 դոլարի պարտք է ունեցել և, նախնական տեղեկություններով, նա հենց այդ պարտքի պատճառով էր անհետացել: Համագյուղացիները պատմում են նաև, որ Արթուրն իր հետ խոհանոցի դանակն է տարել¹⁵⁷:

Եղբոր խոսքերով՝ Արթուրն անհետանալուց առաջ նամակ է թողել¹⁵⁸:

¹⁵³ <http://www.aravot.am/2015/02/21/544839/>, <http://www.tert.am/am/news/2015/02/22/gyumri-soldier-missing/1597311>

¹⁵⁴ <http://www.azatutyun.am/archive/news/20150308/2031/2031.html?id=26888442>

¹⁵⁵ <http://www.azatutyun.am/content/news/26873077.html>

¹⁵⁶ <http://galatv.am/hy/news/nhetacel-e-yumrii-rusakan-razmabazayi-zincarayogh-rtur-fyany-nra-mot-bjyain-heraxos-ka/>, <http://armlur.am/315514/>

¹⁵⁷ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/02/23/44013/>

¹⁵⁸ <http://armlur.am/315514/>

**** 2. Սամվել Միրզոյան**

*«Փաստինֆո» լրատվական կայքը¹⁵⁹ 2015 թ-ի մարտի 7-ին տեղեկատվություն տարածեց այն մասին, որ 2015 թ. մարտի 6-ին, Սյունիքի մարզի Խնձորեսկ գյուղում ինքնասպան է եղել 49-ամյա տղամարդ: Նրան գտել են իր գոմի մոտ գտնվող գազատարի խողովակից պոլիէթիլենային թելով կախված վիճակում: **Ըստ լրատվամիջոցի տեղեկությունների՝ տղամարդը ՀՀ ՊՆ զորամասերից մեկի կաթսայատան պետն էր:** Այդ մասին ահազանգել է Խնձորեսկի գյուղապետարանի աշխատակազմի ղեկավարը: «Փաստինֆո»-ի հաղորդագրության մեջ նշվում է նաև, որ արտաքին զննությամբ դիակի վրա բռնության հետքեր չեն հայտնաբերվել, և որ նշանակվել է դատաբժշկական փորձաքննություն:*

Նույն օրը պարզ դարձավ, որ ինքնասպանություն գործածը Խնձորեսկ գյուղի բնակիչ, Արցախյան պատերազմի մասնակից Սամվել Միրզոյանն է: Նա ունեցել է առողջական խնդիրներ, մասնավորապես՝ նյարդերի հետ կապված¹⁶⁰:

Դեպքի մանրամասների պարզաբանման նպատակով կազմակերպությունը 2015 թ. մարտի 12-ին տեղեկատվության հարցում է ուղարկել ՀՀ ՊՆ, որին ի պատասխան տեղեկացվել է, որ նախքան մահվան դեպքը տեղի ունենալը պայմանագրային զինձառայող Սամվել Միրզոյանը զինվորական ծառայությունից արձակվելու խնդրանքով դիմել էր հրամանատարությանը, և համաձայն իր դիմումի արձակվել էր պահեստագոր:

---

¹⁵⁹ <http://pastinfo.am/node/64272>

¹⁶⁰ <http://pastinfo.am/hy/node/64279>